

FÓKUSZBAN A FIATALOK

ÁGAZATI ÉS ÁGAZATKÖZI JÓ GYAKORLATOK GYŰJTEMÉNYE

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZERKESZTŐK:

Bágy Petra

Bognár-Szilárd Boglárka

Szabó Beáta

Tiszolczi Péter

Toronyi Dávid

**A KÖTET AZ ERZSÉBET IFJÚSÁGI ALAP NONPROFIT KFT. MEGBÍZÁSÁBÓL,
AZ EFOP-1.2.3-VEKOP-15-2015-00001 – KOMPLEX IFJÚSÁGI FEJLESZTÉSEK –
ÚJ NEMZEDÉK ÚJRATÖLTVE C. PROJEKT FINANSZÍROZÁSÁBAN JELENT MEG.**

FELELŐS KIADÓ:

Ament Balázs

ügyvezető

ISBN 978-615-6198-10-5

FÓKUSZBAN A FIATALOK

- ÁGAZATI ÉS ÁGAZATKÖZI JÓ GYAKORLATOK GYŰJTEMÉNYE

Illusztrációk: Freepik.com

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ ...1

MÓDSZERTAN ...2

JÓ GYAKORLATOK:

01. HETEDHÉT JÁTÉKVÁROS ...4
02. HA-JÓ KLUB- ÉJSZAKAI SPORTBAJNOKSÁG ...5
03. TE DÖNTESZ! DROGPREVENCIÓS SZÍNHÁZI NEVELÉSI PROGRAM ...6
04. POREND - SZOCIÁLIS CIRKUSZ ...7
05. ANGYALBÖRZE ...8
06. „NE ÍTÉLJ ELSŐRE!” FOTÓKIÁLLÍTÁS ...9
07. REZONÁNS MOZI – ÉRDEKLŐDŐ ELMÉK KULTURÁLIS TERE ...10
08. FOGYASZTÓI TUDATOSSÁG VERSENY ...11
09. TISZÁRÓL GYEREKEKNEK KREATÍV ÉRTÉKTÁR ...12
10. HOZD KÖZELEBB! ...13
11. LYBA PROGRAM ...14
12. ÖKOCSIGA IFJÚSÁGI PROGRAM ...15
13. SAKKOZZUK KI! AKCIÓCSOPORT
- KÖZÖSSÉGI ÉLMÉNYFESTÉS A VÁROSSZÉPÍTÉS JEGYÉBEN ...16
14. HATÁRON ÁTNYÚLÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI KUTATÁSOK
ÉS ARRA ÉPÜLŐ TUDÁSFEJLESZTÉS ...17
15. HÁTSZÉL - RÜCKENWIND ...18
16. IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉG FEJLESZTÉSE NAGYBAJOMBAN ...19
17. IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS ...20
18. KAPTÁR -> KAPJ RÁ! ...21
19. KLUBVADÁSZOK 2. ...22
20. NYITOTT TEREK ÉJSZAKÁJA ...23
21. X, Y, Z GENERÁCIÓK ÉS AZ IKSZ ...24
22. CHARITY JAM SESSION ...25
23. ÉPÍTSÜNK JÁTSZVA KÖZÖSSÉGET! ...26
24. FUTURE BRUNCH ...27
25. GONDOSKODÓ SZOLGÁLAT ...28
26. ÖNKÉNTESÉK BEVONÁSA AZ AKADÁLYMENTES TURIZMUS
NAPJÁNAK SZERVEZÉSÉBE ...29
27. KONNEKT LIVE 2022 - AZ ÚTKERESŐK FESZTIVÁLJA ...30
28. TŐLED HALLOTTAM ...31
29. SNÉTBERGER PROGRAM ...32
30. A HELY, AHOL ÉLÜNK ...33
- +1. STIPI ...34

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

Hét éve egy olyan komplex programot indítottunk el, melynek megvalósítása során több száz partnerrel, szakemberrel találkozhattunk és dolgozhattunk együtt. A közös munkának egy célja volt: a hazai ifjúság helyzetének javítása. Ezen túlmenően az ifjúsággal dolgozó szakemberek segítségével, támogatásán, rajtuk keresztül pedig szakterülettől függetlenül a fiatalok számára nyújtott nonprofit szolgáltatások fejlődésének, ismertségének és hatékonyságának növelésén dolgoztunk.

Az Erzsébet Ifjúsági Alap Nonprofit Kft. az EFOP-1.2.3-VEKOP-15-2015-00001 „Komplex Ifjúsági Fejlesztések – Új Nemzedék Újratöltve” c. projekt keretében elkészítette a program során megismert társterületek ifjúságot célzó jó gyakorlatainak gyűjteményét, mely magába foglal számos ifjúságügyi és ágazatközi gyakorlatot a közösségépítéstől kezdve, a drogprevención keresztül az önkéntesség területéig számos témát lefedve.

Mint az a kedves olvasó számára is bizonyára ismert, a felnövekvő generáció megszólítása, bevonása a társadalmi folyamatokba minden területnek elemi érdeke. Nem képzelhető el egy könyvtár, egy közművelődési, oktatási, közösségi vagy épp szabadidős intézmény, szervezet jövője anélkül, hogy ne próbálná meg bevonni az újabb és újabb generációkat a szolgáltatásait igénybe vevők körébe. Látható egyfajta eltolódás a felnövekvő nemzedékek részéről a digitális eszközök, az online tér és a virtuális valóság priorizált használata felé. Azonban egy ifjúsági szakember, vagy a fiataloknak szolgáltató szereplő azon túl, hogy igyekszik megfelelni a kor követelményeinek és az aktuális trendekhez igazodva próbálja megszólítani fiatalabb célcsoportját, természetesen törekedni fog a saját értékeinek megőrzésére is. Munkánk során számos olyan jó gyakorlattal találkoztunk, melyek népszerűsítése során a fiatalok által használt digitális tereket és eszközöket is segítségül hívták, de alapvető értékeiket a közös – közösségi – élmények megszerzésében, valamint az együtt végzett értékteremtő tevékenységekben hordozzák.

Bízom benne, hogy partnereink és kollégáim közös munkájaként létrejött jó gyakorlat gyűjteményünkben számos ismerős, de még annál is több új megoldással találkozhatnak.

Budapest, 2022. augusztus 15.

*Ament Balázs
ügyvezető*

„Ha hatást akarunk gyakorolni másokra, a példamutatás nem csupán a legfontosabb, hanem az egyetlen célravezető dolog.”

Albert Schweitzer

MIT TEKINTÜNK JÓ GYAKORLATNAK AZ IFJÚSÁGI MUNKA TERÜLETÉN?

Jó gyakorlat lehet minden olyan innovatív eljárás vagy módszer, vagy tevékenység, amely a gyakorlatban már kipróbált, minőségi változást hozó, eredményesen adaptálható, fenntarthatóságra törekvő, újszerű, építőjellegű megközelítéseket, technikákat alkalmaz.

A jó gyakorlatok feltárása, rendszerezése és közzététele lehetőséget biztosít az eszközök és módszerek, illetve a tevékenységi területek minél szélesebb körű megismertetésére, hasonló kezdeményezések megvalósításának ösztönzésére, az ifjúsági munkában rejlő lehetőségek gyakorlatorientált megközelítése és bemutatása révén pedig az ifjúsági célú tevékenységek népszerűsítésére és elterjesztésére.

Hiszünk abban, hogy az egyes jó példák bemutatása arra ösztönzi az ifjúsági és egyéb fiatalokkal foglalkozó szektorok szereplőit, hogy testre szabva és tovább gondolva azokat, olyan hatást tudnak elérni szűkebb vagy tágabb környezetükben, melyek elősegítik annak a társadalomnak a megalakulását amiért nap mint nap dolgozik.

AZ EFOP-1.2.3-VEKOP-15-2015-00001 PROJEKT EZT A CÉLT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEI

A kiemelt projekt keretében a jó gyakorlatok gyűjtésének és bemutatásának célja az volt, hogy segítse az ifjúsági- valamint a kapcsolódó szakterületeken megszülető és alkalmazott, az ifjúsági szakemberek által kidolgozott jó gyakorlatok terjesztését, a már létező gyakorlatok továbbfejlesztését. Eddigi munkánk során fontos feladatunknak tekintettük, hogy a jó gyakorlatok minél szélesebb körben legyenek hasznosak, és az ifjúsági terület és más ágazatok szintjeire, illetve szereplőire pozitív hatást tudjanak gyakorolni.

A jó gyakorlatok gyűjtése során számos lehetőséget biztosítottunk azok bemutatására. A szakmai rendezvényeinken a partnerszervezetek, intézmények folyamatosan mutatták be a tevékenységeiket, azok eredményeit, valamint a szakmai hírlevelünkben is lehetőséget biztosítottunk a kiemelkedő eredmények szélesebb körben történő megismertetésére. A jó példák egységes szerkezetű, áttekinthető bemutatására külön ezt a célt szolgáló adatbázist hoztunk létre, amelyet

szakmai portálunkon a <https://unp.hu/jo-gyakorlatok> aloldalon a szakmai közönség részére nyilvánossá tettünk. Jelen kiadvány rövidített formában ebből az adatbázisból mutat be olyan jó gyakorlatokat, amelyek véleményünk szerint kiemelt figyelmet érdemelnek nem csak a szűk ifjúsági, hanem a kapcsolódó szakterületek szakemberei számára egyaránt.

A nyomtatásban is megjelenő gyűjtemény, illeszkedve az adatbázis szerkezetéhez, tématerületek szerint csoportosítja a bemutatott tevékenységeket. Amennyiben egy-egy bemutatott jó gyakorlatot bővebben is meg szeretne ismerni az olvasó, a kapcsolódó QR kód vagy a pontos honlapcím segítségével a teljes leírást is megtekintheti szakmai portálunkon.

JÓ GYAKORLATOK

01. HETEDHÉT JÁTEKVÁROS

HELYSZÍN	Gyula, Békés megye
TÍPUS	Demokráciára nevelés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Mi egy Másért Gyulai Gyermekéért Közhasznú Egyesület 5700 Gyula, Kossuth Lajos utca 19.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/hetedhet-jatekvaros-

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Hogyan lehet a demokratikus folyamatokat megmutatni a gyerekeknek? Hogyan lehet a pénz fogalmát, a pénzkezelést és a munka fontosságát átadni? Hogyan lehet sokkal tudatosabb felnőtteket nevelni?

Ezeket a kérdéseket tették fel évekkel ezelőtt Gyula városában. A válasz pedig a ditzingeni testvérvárosból érkezett, egy ott évtizedek óta működő jól bevált nyári program megismerése során találták meg a gyulaiak a megoldást. Átdolgozták a jó példát: figyelembe vették a településük adottságait, valamint a gyerekek igényeit és a kitűzött célokat sem felejték el. A Mi egy Másért Közhasznú Egyesület 2009 óta maximálisan a projekt mögé állt és folyamatosan alakítják a szakmai alapokat, reagálnak az esetleg felmerülő, helyi és országos problémákra is.

A Hetedhét Játékváros célja és feladata, hogy a 8-12 éves gyermekekkel megismertesse a demokratikusan működő társadalmat, megmutassuk, hogyan épül fel egy jól működő város, mit jelent a pénz és a „munka” fogalma. A projekt fontos alapelveinek tekinti az alapvető emberi és gyermekjogok megismertetését,

az önkéntességet, a környezetvédelemre, önállóságra nevelést, a kommunikáció, a kapcsolatépítő és problémamegoldó készség, képesség és a kreativitás fejlesztését, valamint a konfliktuskezelés módszereinek elsajátítását.

A 10 nap során a Hetedhét Játékváros egy adott tematika köré épül, és a gyermekeket elrepítik az adott korba, vagy egy ismeretlen országba. A városban vannak üzemeltetésért, működésért és termelésért felelős műhelyek, melyek egy jól működő városban is megtalálhatóak. Több műhely is azért felelős, hogy demokratikus rend uralkodjon (önkormányzat, választási iroda, bíróság, rendőrség).

Mindegyik műhelyben van egy vagy két felnőtt segítő és fiatal kortárssegítő is, akik a gyermekeknek segítenek, de nem befolyásolják őket a döntéseikben, munkájukban. A segítő feladata, hogy a nem formális pedagógia módszereivel a műhelyekbe becsempésszék azokat az elemeket, amin keresztül a tudást és információkat átadják a résztvevő csemetéknek.

A segítőik csapatában együtt munkálkodó önkéntesek, közösségi szolgálatos, kortárssegítést tanult fiatalok, ifjúsági szakemberek, aktív és nyugdíjas pedagógusok, megtanulnak együtt dolgozni még a szakmai és generációs különbségek ellenére is a projekt előkészítési, lebonyolítási és lezárási szakaszaiban.

A Hetedhét Játékváros nem csak azért tudott az elmúlt években sikeresen működni, mert népszerű a gyerekek körében, hanem azért is, mert széles körű civil, önkormányzati és intézményi, helyi vállalkozói támogatottsággal bír.

02. HA-JÓ KLUB- ÉJSZAKAI SPORTBAJNOKSÁG

HELYSZÍN	Salgótarján, Nógrád megye
TÍPUS	Drogprevenció
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	HA-JÓ Gyermek-és Ifjúságsegítő Egyesület 3141, Salgótarján (Zagyvaróna) Ötvözetgyár út 13.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/hajo-klub-ejszakai-sportbajnoksag

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A HA-JÓ Gyermek - és Ifjúságsegítő Egyesület 2001 óta azért tevékenykedik, hogy segítse a fiatalok önállóságának kialakulását, fejlessze önismeretüket és döntéshozatali készségeiket. A HA-JÓ Klub Zagyvaróna peremkerületén, a Bátki József Közösségi Házban belül működik.

Ez a közösségi tér ad otthont a péntek éjszakánként zajló „Éjszakai Sportbajnokság” nevű kezdeményezésnek. A drogprevenációs, mentálhigiénés programsorozat 2002 októberében indult, amely éves szinten, 42 alkalommal összesen 1400 fiatalt mozgat meg.

Célcsoport elsősorban azok a serdülő, valamint ifjúkorú 12-29 évesek, akik Zagyvarónán és közvetlen vonzáskörzetében (Rónafalu, Rónabánya) élnek, szociális, társadalmi akadályokkal küzdenek, peremkerületben élő, peremhelyzetben lévő hátrányos helyzetű fiatalok.

A projekttel a szervezők szeretnék az utcán csavargó, kallódó fiatalok szá-

mára olyan péntek esti alternatív időtöltési lehetőséget nyújtani, amellyel megelőzhető, hogy drogárusok és bűnözők rossz irányba tereljék őket, vagy bűncselekmény áldozatai legyenek, ehelyett a program keretében tiszta eszközökkel versenyezzenek, és észrevétlenül egy pozitív minta hatása alá kerüljenek.

A program a mai napig tart a HA-JÓ Klubban. A fiatalok minden pénteken 18.00-22.00 óráig különféle alternatív szórakozási lehetőségeket próbálhatnak ki.

Az elmúlt években a fiatalok szívesen töltik a HA-JÓ Klubban szabadidejüket és vesznek részt rendezvényeiken, sőt sokan később segítőként térnek vissza a programokra. Az Éjszakai Sportbajnokság megvalósítása során tapasztalatcsere és szakmai segítségnyújtás szempontjából számos különböző ágazati (pl. oktatás, egészségügy) együttműködés is született.

A projekt ötletének megszületésében alapvető szerepet játszott Dr. Faragó Sándor a „Pingpong doki”, aki gyermekorvosként éjszakai pingpongbajnokságokat szervezett, és létrehozta a Magyarországi Éjfél Sportbajnokság Egyesületet.

A rendezvény számos előkészületi munkát igényel (pl. eszközök átnézése, meghívók kiküldése, büfé szolgáltatás beszerzése, egyeztetések önkéntes segítőkkel, együttműködő szervezetekkel). A Sportbajnokság megnyitóval kezdődik. Ezután lehet jelentkezni és választani, hogy ki milyen sportágban szeretne versenyezni. A nevezéseket önkéntes fiatalok vezetik. A versenyek közben az együttműködő szervezetek tagjai szakmai segítségnyújtásban és palacsintasütésben is segítenek. A Bajnokság vége eredményhirdetéssel és a díjak kiosztásával zárul.

A programba bevonásra került több ágazatközi szereplő is: más civil szervezetek, önkormányzat, média, egészségügy, munkaügy területéről.

Jelenleg komoly hiány mutatkozik biztonságos, és a fiatal korosztály számára vonzó közösségi terekből. Bizonyos, hogy a civil szféra egyedül, saját forrásaiból sem létrehozni, sem fenntartani ezeket a helyeket nem tudja. Az ágazati együttműködés minőségi javulása akár egy normatív támogatási rendszert is eredményezhet, ehhez mindenképpen hozzájárulhat a fentiekben ismertetett program is.

03. TE DÖNTESZ! DROGPREVENCIÓS SZÍNHÁZI NEVELÉSI PROGRAM

HELYSZÍN	Veresegyházi kistérség, Pest megye
TÍPUS	Drogprevenció
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Támazspont Mentálhigiénés Oktatási és Prevenációs Közhasznú Alapítvány (Támazspont MOPKA) 2112 Veresegyház, Kútíró utca 38.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/te-dontesz-drogprevenacios-szinhazi-nevelesi-program

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A drogprevenció területén folytatott tevékenységek során kiderült, hogy a klasszikus, drogprevenációs előadások, foglalkozások már nem kötik le a mai kor fiataljait, hamar elvesztik érdeklődésüket és nem figyelnek az előadás mondanivalójára. Jelen drogprevenációs program a szakemberek tapasztalataira építve, egyéni módszereiket alkalmazva létrehozott újszerű megelőzési forma.

A kábítószer használat megelőzésére irányuló programok esetében fontos szerepet játszik a fiatalok bevonása, az interaktivitás fokozása, valamint az üzenet fiatalok nyelvén történő megfogalmazása, hiszen a megfelelően átadott információ – a tapasztalatok alapján – akár 6-8 év után is meglepő tisztasággal megmarad, ezáltal hatékonyabban formálva a fiatalok belső értékrendjét.

A program keretében kortárs fiatalok adnak elő rövid jelentekeket, melyek megértését drogprevenációs szakember narrációja segíti. Elmagyarázzák a fiataloknak miként sodródhatnak bele a szerhasználatba, abból hogyan alakulhat ki függőség, valamint

bemutatásra kerül a függőség is annak nyers, őszinte valóságában. Az olykor humoros jeleketek, a fiatalokhoz közel álló nyelvezet, valamint az ezek közé ékelődő hideg, olykor megdöbentető szakmai gondolatok, finom sokkolásként segítenek ráébreszteni a fiatalokat a probléma valódi mélységére, és azáltal, hogy érzelmi reakciók alakulnak ki, segítenek a mély beépülésben is. Az interaktív beszélgetés elősegíti, hogy a pedagógus és diák, valamint a szülő és gyerek között is elinduljon egy őszinte, tabuk nélküli kommunikáció, például a fizikai és mentális függőségről, a családon belüli erőszakról, egy-egy közösséghez tartozás lehetséges próbáiról, nehézségeiről, és sok más fontos kérdéstről.

Különösen fontos cél, hogy érzékeltessék a nézőkkel, hogy az írott és íratlan társadalmi szabályok követése, betartása hogyan segítheti egy fiatalnak az egészséges felnőtté válási folya-

matát, illetve ezt ellensúlyozva bemutatni azt is, hogy a társadalmi normáktól eltérő, deviáns viselkedési formák hogyan lehetnek erős negatív befolyással egy fiatal életére. Az előadást és a programot olyan helyszínekre juttatják el, ahol a fiatalok hátrányos helyzete, rossz életkörülményei, beilleszkedési nehézségei miatt a fenti társadalmi normák nem rögzülhetnek. Ezen fiatalok körében népszerűnek tekinthetők a deviáns viselkedési formák, éppen ezért nagy segítség lehet számukra is látni, hogy van más megoldás, és a szerhasználat, vagy bármely más „segítség” igénybevétele nem lehet megoldás a hétköznapi problémáira, a nehéz élethelyzet kezelésére.

A „Te döntesz! drogprevenációs program kidolgozása során a szakértők összegyűjtötték azokat az elemeket, amik a drogprevenációs foglalkozásokat hatékonyan teszik, majd ezt ültették drámapedagógus segítségével egy 12 jelenetből álló, körülbelül 50 perces színházi előadássá.

04. POREND – SZOCIÁLIS CIRKUSZ

HELYSZÍN	Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megye
TÍPUS	Drogprevenció
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület 5000 Szolnok, Nyúl utca 2.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/porend--szocialis-cirkusz

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A PorEND projekt 2017 során valósult meg, de módszertanát mai napig alkalmazzák különféle hátrányos helyzetű csoportok esetében. A PorEND egy speciális drogprenvenációs program, mely függőnek nem minősülő, de annak korai jeleit mutató, illetve a drogfogyasztással erősen veszélyeztetett, hátrányos helyzetű roma gyerekeknek nyújt egyéni és csoportos foglalkozásokat a szociális cirkusz módszerét alkalmazva. A projekt során a megvalósító a módszer alkalmazása mellett kiemelten foglalkozik a programban résztvevő hátrányos helyzetű fiatalok közösségépítésével, valamint a családi háttér erősítésével, drogprenvenációs oktatásával. A projektben 44 fő hátrányos helyzetű fiatal, 13 speciális tudás birtokában lévő foglalkozásvezető és 13 szülő vett részt folyamatosan.

A komplex projekt több elemből áll, melyek egymásra épülve és egymást kiegészülve járulnak

hozzá a kijelölt célcsoport – a közösségi házat látogató, függőnek nem minősülő, de annak korai jeleit mutató, illetve a drogfogyasztással erősen veszélyeztetett hátrányos helyzetű roma fiatalok – kábítószer használatának visszaszorításához, elkerüléséhez.

A projekt alapja – a szociális cirkusz – egy integrációs módszer, melyet Európa szerte alkalmaznak sikerrel hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatására. A Magyarországon még ritkán hallott és alkalmazott módszer során a cirkuszi művészetekben való részvételt használják eszközként a társadalmi integráció előmozdítására. A műfaj jól alkalmazható különféle hátrányos helyzetű csoportok esetében, mint például a tanulási nehézségekkel küzdő diákok, a szellemi és/vagy testi fogyatékos gyerekek, pszichiátriai betegek, menekültek, bevándorlók, utcagyerekek stb.

A módszer alapját a folyamatos próbálkozást és gyakorlást követő sikerélmény személyiségfejlesztő és önbizalomépítő jellege adja, mely megalapozza az egyén jövőbeli próbálkozásokhoz való hozzáállását.

A szociális cirkusz módszertanát a külföldi és hazai gyakorlatban is sikerrel alkalmazzák, pozitív hatásait már több hátrányos helyzetű csoport, és a velük foglalkozó szakember is megtapasztalta. Magyarországon két szervezet – Magyar Zsonglőr Egyesület és az Artemisszió – tart foglalkozásokat különféle területeken, azonban jelen projekttel a haza gyakorlatban elsőként jelent meg a drogprenvenáció területén, ezzel megalapozva a szociális cirkusz módszertanának beépülését is a haza kábítószer használatot megelőző és visszaszorító törekvések közé.

A Szociális Cirkusz módszerével pozitív, fejlesztő hatásokat lehet elérni a hátrányos helyzetű, kirekesztett, diszkriminációnak kitett és ezáltal a drogfogyasztás veszélyzónájába került gyerekekkel, fiatalokkal.

A cirkuszi mozgások, a különböző technikák elsajátítása és gyakorlása hozzásegíti őket az önértékelés javulásához; megtapasztalják, hogy cselekedeteiknek jelentősége, értelme, eredménye van, és ezzel hatást tudnak gyakorolni a világra.

05. ANGYALBÖRZE

HELYSZÍN	Debrecen, Hajdú-Bihar megye
TÍPUS	Érzékenyítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Kisné Dr. Takács Judit magánkezdeményezés
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/angyalborze

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Az Angyalbörzék megvalósítása Debrecenből indult, magánkezdeményezésre. Hogy miért Angyalbörze? Mert az ajándékozók börze-szerűen válogathatnak a kívánságok között.

A megvalósítás 9 éve kezdődött, és minden évben karácsonyi akcióként valósul meg ma már számos városban. Célja, hogy a karácsonyi adományozást személyessé tegye, ami a megajándékozottak valós igényein alapul. Minden évben hátrányos helyzetű fiatalok kívánságait gyűjtjük össze, egy mindenki által elérhető online táblázatban, ahol a kívánság teljesítéséhez fel lehet iratkozni az adományozóknak.

A szervezők minden évben felkeresnek olyan szociális intézményeket, ahol rászoruló gyermekek, fiatalok élnek (lakásotthonok, gyermekotthonok, stb.) és egy listát készítenek arról, hogy az ott élők mire vágnak, mit szeretnének karácsonyra. A szervezők ezt a listát teszik közzé, ahova az adományozók beírhatják saját nevüket, ahhoz a gyermekhez, akinek a kívánságát teljesíteni szeretnék.

Központi tartalmi elemként kiemelhető a személyes ajándékatadás, a valós kapcsolat a

fiatal és az adományozója között. Az ajándékozók egy közös rendezvényen, személyesen tudják ajándékaikat átadni a gyermekeknek, a fiataloknak, akik egy kis műsorral készülnek köszönetként. Az ajándékatadást követően a résztvevők által hozott, vagy a szervezők által felajánlott sütemények és üdítők fogyasztása mellett lehetőség nyílik a beszélgetésre, a különböző emberi sorsok megismerésére. Minden adományozó Angyalreferenciát kap, amivel szívesen fényképezkednek, és amit szívesen osztanak meg közösségi oldalakon, ezzel reklámot csinálva a kezdeményezésnek.

A célcsoport Debrecenben mindig az állami gondoskodásban lévő fiatalok, azonban ez városonként eltérő lehet. Van, ahol családok átmeneti otthonával működnek együtt a szervezők, de van, ahol egyszerűen csak rászoruló családokat, gyermekeket, fiatalokat gyűjtöttek össze, a kívánságaikkal.

A kezdeményezés futótűzként terjedt el a közösségi médiában, nem volt igazán szükség a különböző ágazatok bevonására, maguktól jelentkeztek cégek, önkormányzatok, civilek a kívánságok teljesítésére.

A cél elejétől kezdve az adaptálhatóság volt, hogy a rendezvény minél több helyszínen, azonos arculattal jelenjen meg.

Ami szükséges hozzá: néhány jó szervezőkészséggel rendelkező lelkes megvalósító, egy helyszín, ahol az adományozás a létszámnak megfelelően kényelmesen megtörténhet, valamint online felületek a kivitelezéshez, esetleg a résztvevők megvendégelésére sütemények és üdítők.

A kezdeményezés nagy sikereket ért el. Debrecen után csatlakozott a megvalósításhoz Budapest, Nyíregyháza, Veszprém, Győr, Mosonmagyaróvár, Székesfehérvár, Békéscsaba, Szeged. Legtöbbször civil szervezetek égisze alatt szerveződik, és több száz fiatal álmát váltották már valóra. Önkormányzatok, oktatási intézmények, cégek és magánemberek egyaránt csatlakoztak már a kezdeményezéshez.

06. „NE ÍTÉLJ ELSŐRE!” FOTÓKIÁLLÍTÁS

HELYSZÍN	Orosháza, Békés megye
TÍPUS	Esélyegyenlőség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Orosházi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat 5900 Orosháza, Ond u. 18.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/ne-itelj-elsore-fotokiallitas

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Reményt a Gyermekeknek Közhasznú Egyesület és a Norvég Civil Alap pályázatát írta ki a No Hate Speech Mozgalom keretein belül (Szelíd szavakkal a gyűlölet ellen projekt). Az Orosházi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat a kiírásra egy sztereotípiák leküzdését segítő fotókiállítással pályázott, és nyert!

A cél az volt, hogy olyan Orosházán élő/dolgozó embereket mutassanak be, akikre illik bármely – a köztudatban létező - előítélet, ők viszont rácáfolnak erre magánéletükkel, hobbijukkal vagy foglalkozásukkal. Összesen 12 képpár született, melyek elkészítésében nagy szerepet játszott egy helyi fotós és egy fotóstúdió.

A kiállítás 2015. októberében valósult meg a településen 3 helyszínen, sikeres volt, sok pozitív visszajelzést kapott. Ezután felkerültek a képek a kiállítási

tás közösségi oldalára és azóta, a szervezők számára is hihetetlen sikereket ért el. Több országos televíziós műsorban és különböző lapokban hírt adtak róla, valamint az ország számos településén ki is állították a képeket.

A kiállítás alapötlete egy interneten található képből indult ki (kislány, kezében háta mögött fegyverrel, mellette gyanús külsejű férfi, kezében virágcsokorral). A kiállítás értelemszerűen a vizuális típusúakat célozza meg, korosztálytól függetlenül. Mivel elsősorban orosháziaknak szánták a képeket, fontosnak tartották, hogy olyan személyek szerepeljenek ezeken, akiket sokan ismernek, az utcán is találkozhatnak velük. Azért is tartották ezt szem előtt, mert így hitelessé válnak az előítéletekre adott cáfolatok, hiszen tudják, hogy nemcsak a fotó erejéig léteztek.

A fotósorozat elkészülésében elsősorban magánemberek vettek részt, segítve az Orosházi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat munkáját. Az első kiállítás a Petőfi Művelődési Központban valósult meg a Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolával együttműködésben. A későbbiekben helyi és az ország más pontjain működő ok-

tatási intézmények és civil szervezetek is bemutatták a képeket együttműködési megállapodás keretében. Ide adott esetben ellátogattak a „modellek” is egy-egy beszélgetés erejéig, további hitelességet adva az üzenetnek.

A kiállítás anyagát bárki számára elérhetővé teszi a szervezet digitálisan, vagy papír alapon. Hasznos lehet az ország bármely településén, viszont eredeti célját, ill. a maximális hatást akkor éri el az ehhez hasonló kezdeményezések, ha helyi szereplők bevonásával valósulnak meg.

A megvalósításhoz szükség van modellekre, akik adott esetben igény szerint beszélgetésben is részt vesznek, fotósra, helyszínrre a fotózáshoz, amennyiben nyomtatásban is megjelenik, nyomdára, üvegezésre, kiállító hely(ek)re, közösségi oldalra a népszerűsítéshez.

A huszonéves múlttal rendelkező Orosházi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzatnak eddig ez a kiállítás volt az egyetlen országos népszerűségnek örvendő kezdeményezése. Bár a szervezet tevékenységei és céljai helyi szintűek, mégis jó érzéssel tölti el a tagokat, hogy nagyobb körben is hallattak magukról.

07. REZONÁNS MOZI – ÉRDEKLŐDŐ ELMÉK KULTURÁLIS TERE

HELYSZÍN	Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megye
TÍPUS	Esélyegyenlőség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Tiszapart Mozi 5000 Szolnok, Templom u. 4.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/rezonans-mozi--erdeklodo-elmek-kulturalis-tere

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Rezonáns Mozi – Érdeklődő elmék kulturális tere c. projekt keretében lezajlott 4C in C (Chance-conscious Co-creation workshops in Cinema - Esélytudatos közös alkotóműhelyek a moziban) workshop-sorozat céljai közé tartozott, hogy olyan, a közönség bevonásával megvalósuló új típusú interaktív eseményeket alakítson ki a moziban, melynek révén beindul az adott intézmények szemléletformálása, az érintett célcsoportokkal kapcsolatos érzékenyítés is.

Célcsoport: hátrányos helyzetű közösségek, elsősorban fiatalok: etnikai kisebbség(ek), főként romák; fogyatékkal élők (süketek és nagyothallók, vakok és gyengénlátók, mozgássérültek, autisták, értelmi sérültek, ill. halmozottan fogyatékosok); a célcsoportokkal foglalkozó civil/érdekvédelmi szervezetek, helyi döntéshozók, kulturális intézmények képviselői.

A workshop-sorozatot a Tiszapart Mozi az Esély Közalapítvány bevonásával valósította meg. A projektgazda Tiszapart Mozi filozófiájában a kezdetektől fontos elem, hogy egymást kiegészítő/egymásra épülő, különféle rétegeket megszólító és a kultúra

különböző területeit felölelő programkínálatot biztosítson, valódi multikulturális tér legyen, továbbá évek óta elkötelezett az esélyteremtés által érintett célcsoportok fogadásában, az intézmény igénybevételét megkönnyítő kiegészítő szolgáltatások biztosításában (speciális előadások, akadálymentesség, pelenkázó stb.).

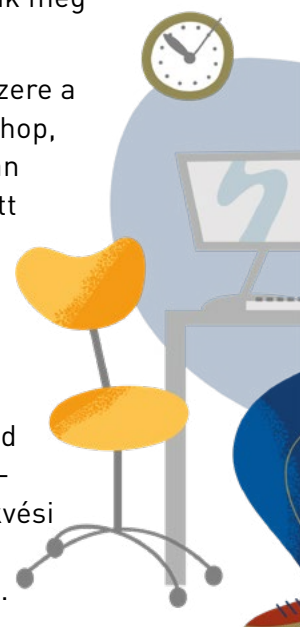
A közalapítvány legfontosabb tevékenységei között szerepel a hátrányos helyzetű célcsoportokkal, ill. fiatalokkal és családokkal kapcsolatos társadalmi szemléletformálás. Tevékenysége során széles körű partnerséget alakított ki az adott tématerületen tevékenykedő civil és állami szervezetekkel/intézményekkel.

A projekt előzményeként a két szervezet számos alkalommal szervezett olyan programokat, melyek célcsoportját az esélyteremtés területén kitüntetett célcsoportok és a velük foglalkozó szakemberek alkották. Ezen programok fókuszában a társadalmi szemléletformálás állt, az érintettek bevonásával valósult meg és a filmek komplex hatásmechanizmusát is segítségül hívta, mely jelen workshop-sorozathoz is mintaként szolgált.

A workshop-sorozat 17 alkalomból állt, az ülések havonta egy alkalommal szerveződtek, 1,5-2 óra időtartamban, 10-15 fő részvételével. (2020. júl. -2021. nov.)

A workshop-sorozat programjai a hátrányos helyzetű célcsoportok valamelyikével kapcsolatos témát feldolgozó európai filmek/filmrészletekkel indultak, melyet a résztvevők közösen megtekintettek, inspirálódtak, informálódtak. A vetítéseket követően a résztvevők workshop keretében dolgozták fel a filmélmény alapján szerzett információkat, megismerhették egymás álláspontját a témában és közösen fogalmazhattak meg javaslatokat.

A program módszere a co-creation workshop, melyben a témában közvetlenül érintett résztvevők kifejthették álláspontjukat szükségleteikről, ill. azonosíthatták problémáikat, majd közösen fogalmazhattak meg cselekvési tervet, ill. dolgozhattak ki mintákat.

08. FOGYASZTÓI TUDATOSSÁG VERSENY

HELYSZÍN	Győr és vonzáskörzete, Győr-Moson-Sopron megye
TÍPUS	Fogyasztói tudatosságra nevelés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Győri Egyetemért Közhasznú Egyesület 9026 Győr, Egyetem tér 1.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/fogyasztoi-tudatossag-verseny

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A fogyasztói tudatosság egyre fontosabbá válik mindennapi életünkben. Nem csak a személyes, hanem az online vásárlások alkalmával is érdemes tisztában lenni jogainkkal és lehetőségeinkkel. A tudatosság kialakítását pedig a legjobb már gyermekkorban elkezdni. A 10-16 éves korosztály már nagyon gyakorlatias és tudatos, de még nem rendelkezik kellő tapasztalattal az e-kereskedelemmel kapcsolatban. Ezeket a témákat olyan módszerekkel kell megközelíteni, amelyeket a korosztály könnyen befogad és az általa közvetített tudást könnyen magáévá teheti.

A projekt célja a fogyasztói tudatos-ságra nevelés volt a tanulók körében, valamint a megszerzett elméleti ismeretek alkalmazása a gyakorlatban.

A célcsoportot elsősorban a 12-16 éves korosztály, valamint közvetett módon a tanulók családjai képezték.

A jó gyakorlat a Győri Egyetemért Közhasznú Egyesület, valamint a Széchenyi István Egyetem Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskola együttműködésében valósult meg, de további 2 másik iskola is részt vett a kezdeményezésben: Szent-Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakgimnázium és Szakközépiskola, Móricz Zsigmond Általános Iskola.

Innovatív módszerként tabletek és okostelefonok segítségével QR-kódos rendszerek működését, az interneten való rendelést, a megrendelt áru átvételét és az ezzel járó fogyasztóvédelmi gyakorlatok megvalósítását is megtapasztalhatták a projektben részt vevő fiatalok.

A Széchenyi Egyetem lehetőségeit kihasználva a tanulók egy játékos vetélkedőhöz csatlakozhattak, megfelelő kompetenciával rendelkező pénzügyi-gazdasági szakokon és a tanítóképzésben pallérozó hallgatók koordinálása mellett. A verseny előtt szakmai anyagok, konzultáció, oktatás és szakmai fórum is segítették a

felkészülésben az érdeklődő pedagógusokat és tanulókat. Megismerhették az egyetem laborjait, a fogyasztói tudatosság érdekében tett lépéseket. A tevékenységekbe a megyéből több mint 25 iskolát és 500 főt sikerült bevonni.

Az iskolák közötti vetélkedőben a diákok a korosztályuknak megfelelő kreatív, innovatív feladatokat kaptak. Témaválasztási lehetőségek: tudatos fogyasztás, klímavédelem, energia, fenntarthatóság és egészségnevelés. Több technikával is fel lehetett dolgozni a feladatokat: fogalmazás, versírás, embléma tervezés, folyamatábrázolás egy plakát készítéséről, kép vagy videó készítése, keresése az interneten, rajz, szógyűjtés. A sok szép és érdekes pályamunkából összefoglaló kiadvány is készült a projekt lezárását követően. Az alkotómunka megerősítette a tanulóknak az ismereteket, kreatívan, játékos formában sajátították el a tudást.

A gondolkodásmódra gyakorolt hatás elősegíti a tudatos fogyasztók számának növelését, hosszútávon a tudatosabb társadalom kialakulását, melyhez remélhetőleg ez a projekt is nagy mértékben hozzájárult.

09. TISZÁRÓL GYEREKEKNEK KREATÍV ÉRTÉKTÁR

HELYSZÍN	Szeged, Csongrád-Csanád megye
TÍPUS	Hagyományörzés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Dél-Alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete 6724 Szeged, Pacsirta u. 3/b.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/tiszarol-gyerekeknek-kreativ-ertektar

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt keretében a www.tiszai.ertekek.hu weboldal összegyűjtve mutatja be gyermekek számára a Tiszához kapcsolódó hagyományokat, történeti eseményeket, irodalmat (versek, mesék, mondák), a folyó hasznosítását (halászat, közlekedés szélteben és hosszában, ipari és műszaki megoldások, stb.), környezetét, élővilágát, turizmusát, gasztronómiáját, kapcsolódó sportágakat, stb. A weboldal játékosan, grafikákkal, fotókkal és videókkal illusztrálva jeleníti meg és népszerűsíti Magyarország második legnagyobb folyóját.

Az egyesület célja az volt, hogy kreatív szemlélettel, teljes hosszában a Tisza menti értékeket feltárja és megjelenítse egy portálon gyermekek, fiatalok, örökke fiatal felnőttek számára; ezzel egy hiánypótló gyűjteményt hozva létre. A „játszva tanulni, tanulva játszani” elv érvényesítésével szeretnék közelebb hozni a jövő generációját a Tisza folyóhoz, a természethez.

A projekt a Bethlen Gábor Alap, a Hungarikum FM, Szeged megyei Jogú Város és a Szegedért Alapítvány támogatásával valósult meg, de partnereik között megtalálhatóak még Értéktár

Bizottságok (külhoni, megyei, települési), a Karolina Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola, A Zentai Teleház és a rahói gyerekek is.

A tiszai értékek felkutatása és összegyűjtése, a grafikai megjelenítése, és ezáltal a weboldal elkészítése egy hosszú távú folyamat volt, mely 2018 szeptemberétől kezdődött, és több szakaszra bontva 2021. szeptember 30-áig tartott. Egy-egy szakasz elkészülte után különböző helyszíni bemutatókon, játékosnapokon, webináriumon vagy akár tájfutó versenyen is részt vehettek az érdeklődők, amelyek segítségével az adott terület értékeit és kincseit fedezhették fel. Jelenleg több általános iskola használja az oldalt szemléltetésnek és oktatási segédanyagként.

Mindez számos erőforrást igényel, mely az alábbiak szerint oszlik meg:

Humán erőforrás:

Szükség van olyan személyekre, akik a felkutatják, összegyűjtik a megjelenítendő tartalmakat, legendákat, hagyományokat. Ez kutatómunkát igénylő tevékenység.

Fontos a játékosítás (gamification), hiszen az oldal a mai modern IKT eszközöket alkalmazza a tiszai értékek bemutatására.

A projekt részelemeinek bemutatása során megvalósított programok rendezvényszervezésben jártas kollégát igényelnek.

Mivel a projekt több pályázati forrás felhasználásával valósult meg, ezért fontos, hogy legyen olyan személy, aki képes ezen projektek megírására, koordinálására, valamint elszámolására.

Pénzügyi erőforrások:

A projekten dolgozó személyek béreinek kifizetése, valamint a honlap kialakításának díja, és annak üzemeltetése jelentik a legfőbb költségeket.

10. HOZD KÖZELEBB!

HELYSZÍN	Budapest IX. kerület, Budapest
TÍPUS	Kompetenciafejlesztés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	GYIÖT 6800 Hódmezővásárhely, Serháztér utca 9.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/hoz-d-kozelebb

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A GYIÖT „Hozd közelebb!” című projektje 2021. ősz – 2022. tavasz folyamán valósult meg. Az ötlet azon ifjúsági közösségek, szervezetek vezetői és a velük dolgozó szakemberek részéről került megfogalmazásra, akik a közelmúltban kezdtek települési ifjúsági munkával és a korosztály számára tájékoztató, fejlesztő és szabadidős programok szervezésével foglalkozni, és ezen tevékenységeik minőségét szerették volna emelni, nagyobb hangsúlyt fektetve a részvétel és az aktív állampolgárság témakörére.

A projektbe öt település képviselője már a tervezés folyamatában bevonásra került, a további résztvevő települések nyílt felhívás útján kerültek kiválasztásra.

A kezdeményezés célja többretű volt. Első körben kétszer 3 napos szemináriumok megvalósítására került sor, ahol a döntéshozókkal való párbeszéd folyamatok tervezéséhez, megvalósításához és értékeléséhez

kapcsolódó alapokkal, fogalmakkal, módszerekkel ismerkedhettek meg a jelenlévők. A résztvevők nemformális tanulási módszerekkel közösen dolgozták fel a demokrácia és az aktív állampolgárság témaköreit, valamint az előkészítő szakaszban Európai Unió, és magyarországi döntéshozó testületek szimulációs gyakorlataira került sor.

A projekt második tevékenysége több turnusban, immár a bevont településeken, helyi szinten zajlott. Minden, a szemináriumon részt vett települési csoport (minimum 2 fiatal és 1 döntéshozó) egy-egy szimulációs gyakorlatot szervezett, ahol biztosította a találkozási, kapcsolatteremtési és a párbeszéd lehetőségét a helyi fiatalok és döntéshozók között. Ehhez a folyamathoz a pályázati támogatásából egy kisebb forrás a települések rendelkezésére állt annak érdekében, hogy a programjaik megfelelő népszerűsítése és megvalósítása biztosított legyen (pl.: plakát és egyéb hirdetési költségek, terembérlet, stb.).

Az azonos településről érkező fiatalok és döntéshozók/szakemberek jobban megismerhették egymást, egymás álláspontjait

és igényeit, amely hozzájárult a későbbi hatékony közös munkához, a másik fél megértéséhez. Szintén kapcsolat és együttműködés alakult ki a projektben résztvevő szervezetek között is, amely további projektekben is kézzelfogható eredményekben jelent meg (pl.: két település közösen küldött résztvevő fiatalokat ifjúsági cserére, közös pályázati projektek születtek a résztvevők között).

Emellett a projekt hozzájárult ahhoz, hogy a résztvevő településeken, habár eltérő mértékben és módon, de a döntéshozók számára is napirendre kerültek az ifjúsági korosztály igényeit és szükségleteit tartalmazó témák (pl.: az ifjúsági ház kialakításának, megtartásának szükséglete).

A projekt során elkészült egy gyakorlati „tervező füzet” ifjúsági csoportok részére, amelynek célja, hogy az egyszerűbb projektek, társadalmi kezdeményezések tervezését, megvalósítását és értékelését támogassa gyakorlati módszerekkel, továbbá, hogy az ifjúsági munkát végzők hatékonyan tudják felhasználni azt az ifjúsági csoportokkal folytatott munkájuk során.

11. LYBA PROGRAM

HELYSZÍN	Szeged, Csongrád-Csanád megye
TÍPUS	Kompetenciafejlesztés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	D2 Ifjúsági Központ 6720 Szeged, Dózsa utca 2.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/lyba-program

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A LYBA – Leaders of Youth Business Academy projekt az Erasmus+ Program támogatásával valósult meg lengyel és magyar partnerszervezetek együttműködésében 2019. február 1. és 2021. január 31. között. A LYBA program a projekt során létrejött, annak tapasztalatait összegző terv arra vonatkozóan, hogyan lehet a fiatalokat saját kezdeményezéseik megvalósításában hatékonyan segíteni. A projektmanagement, a vezetői készségek fejlesztése és az önismeret is fontos része a folyamatnak, hiszen ezek mind elengedhetetlenek ahhoz, hogy a bevont fiatalok koordinátorra / vezetővé váljanak saját kortárs közösségükben, és legyen elegendő tudásuk és eszközük, hogy egy folyamatot az elejétől a végéig meg tudjanak valósítani.

A módszer első sorban középiskolás célcsoportra lett kidolgozva. A létszám a segítő stábtól függ – a pilot projektben 6 fiatal került bevonásra, akiknek 1 koordinátoruk volt, és egyéni coachingban részesültek (6 fő). Emellett a kezdeményezések témájától függően bevontak további segítőket, mentorokat, akik a konkrét megvalósításban segítettek. A fiatalok folyamatos képzésben és mentorálásban ré-

szesültek, amelyek során fejlődtek vezetői kompetenciáik.

A fiatalok aktív felnőtté válásához fontos, hogy olyan célzott fejlesztést kapjanak, mely hozzájárul vállalkozói és vezetői készségeik fejlődéséhez. Iskolai keretek között azonban erre ritkán jut idő, pedig kezdeményezéseik sikerre vitelének támogatása hozzájárul ahhoz, hogy felnőttek körében is tudják és merjék ötleteiket megvalósítani.

A résztvevő fiatalok egy teljes tanévben vettek részt a projektben, mely a nyári szünetben képzésekkel indult (projektmanagement, önismeret, vezetői készségek fejlesztése). Ezek során az egyéni kezdeményezések terve is körvonalazódott / kialakult.

A tanév elején (szeptemberben) a fiatal vezetők elkezdtek toborozni a saját csapattársaikat, akikkel a következő hónapokban közösen valósítják meg a kezdeményezést.

Októbertől egészen a tanév végéig zajlott az előkészítés, a megvalósítás és az utómunka. A fiatal vezetők rendszeresen találkoztak a csapatukkal, a koordinátorral, illetve egyéni coaching alkalmakon vettek részt.

A koordinátorral a kezdeményezésekről, a coach-csal az egyéni fejlődésről beszéltek.

A LYBA program egy jó eszköz lehet arra, hogy az elindulásban, a folyamat megtervezésében segítsen. Iskolai keretek között is alkalmazható lehet – akár valamelyik tanórán egy hosszabb feladat megoldásához, feldolgozásához, akár fakultáció vagy szakkör keretében. Iskolán kívül is alkalmazható – a lényeg minden esetben, hogy legyen(ek) a fiatalok mellett felnőtt segítő(k), aki(k) megteremtik a kereteket, és a folyamatnak is aktív részese(i): rendszeres találkozókat szervez(nek), egyéni fejlődést követi(k), és segít(enek) túljutni a buktatókon.

12. ÖKOCSIGA IFJÚSÁGI PROGRAM

HELYSZÍN	Paks és környéke, Tolna megye
TÍPUS	Környezettudatosság
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Ökocsigá Közhasznú Egyesület 7030 Paks, Eötvös u. 22.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/okocsigá-ifjusági-program

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Az Ökocsigá Ifjúsági Program az EFOP-1.2.2 konstrukcióban megvalósított projekt, melynek célja olyan ismeretterjesztő rendezvények biztosítása, amely kapcsán megvalósul a térségben élő fiatalok sikeres társadalmi integrációja képességeik kibontakoztatásával és közösségi aktivitásuk erősítésével. A célok elérése érdekében a szervezők ösztönözik az önkéntességet a programban résztvevők körében.

Az Egyesület 2009-ben alakult célja a környezettudatos magatartás népszerűsítése játékosan és élményszerűen, melynek

keretében játszóházakat és túrákat, környezetvédelmi akciókat szerveznek, ismeretterjesztő kampányokkal

népszerűsítik a térség természeti értékeit, polgári természetörképzéseket indítanak a partnerekkel összefogva.

A program megvalósítási időszaka 2017. decemberétől 2021. végéig tartott, s ez idő alatt 25 db környezetvédelemmel, esélyegyenlőséggel, természetvédelemmel kapcsolatos rendezvényt valósítottak meg. Az előadások témájának megfelelően elsősorban a környezetvédelem-, levegőtisztaság védelem-, e-mobilitás, hulladékgazdálkodás területeiről kerültek bevonásra a különféle ágazati szereplők, aminek köszönhetően a résztvevők naprakész tudásra tettek szert. A rendezvények többek között a hulladékgazdálkodás, sport, e-mobilitás, levegőtisztaság védelem, felszín alatti- és felszín feletti vizeink védelme, helyismeret, helyi kultúra, növény és állatvilág védelme, az idősek és fogyatékkal élők esélyegyenlősége stb. témák köré szerveződtek.

Egy-egy téma több rendezvény keretében került bemutatásra. Az elméleti háttér mellett a résztvevők olyan önkéntes aktivitásba is bevonásra kerültek, amelyek segítettek az ismeretanyag gyakorlati megélésében. A résztvevők így aktívan tettek

a környezet megóvása érdekében például egy-egy hulladékgyűjtés alkalmával.

Az Ökocsigá Ifjúsági Program egy komplex program, melynek során megvalósult a célcsoport toborzása, ifjúsági programok, szakmai műhelyek, tematikus találkozók szervezése, ismeretterjesztő előadások, programok megvalósítása, rendszeresen ismétlődő programok szervezése, célcsoport számára tréningek, képzések, önkéntes programok szervezése, lebonyolítása, az eseményekhez kapcsolódó figyelemfelkeltő tevékenységek megvalósítása, az eseményekhez, különösen az önkéntes programokhoz kapcsolódó anyagok, kísértékű eszközök beszerzése, információs anyagok, ismeretterjesztő kiadványok szerkesztése.

A programsorozat célcsoportja elsősorban a 15-29 év közötti fiatalok voltak, de a rendezvények nyitottak voltak minden érdeklődő számára. A célcsoport aktív bevonása érdekében nagy hangsúlyt fektettek a célcsoport kellő megismerésére és a számukra legmegfelelőbb kommunikációs csatornák alkalmazására, melynek köszönhetően a 3 év alatt megvalósított projekt nagy sikerrel zárult, túlteljesítve vállalásait.

13. SAKKOZZUK KI! AKCIÓCSOPORT

KÖZÖSSÉGI ÉLMÉNYFESTÉS A VÁROSSZÉPÍTÉS JEGYÉBEN

HELYSZÍN	Salgótarján, Nógrád megye
TÍPUS	Környezettudatosság
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Sakkozzuk ki! Akciócsoport 3100 Salgótarján, Szerpentin út 34.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/sakkozzuk-ki-akciocsoport-kozossegi-elmanyfestes-a-varosszepites-jegyeben

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A „Sakkozzuk ki!” akciócsoport bárki számára nyitott közösség, ami abból a célból jött létre, hogy a tagok szűkebb-tágabb környezetét szebbé, élhetőbbé tegye, melyet első sorban közösségi élményfestés útján valósít meg. Az Egyesület felkutatja Salgótarján elhanyagolt közösségi tereit és az arra alkalmas felületekre színes, pozitív gondolatokat közlő látványterveket készít, melynek megvalósítása, megfestése nyilvános esemény formájában valósul meg, mivel a közösségi élményfestés lényege, hogy különösebb szaktudás nélkül lehet csatlakozni egy-egy akcióhoz.

Az Egyesület Akcióinak különlegességét pont az adja, hogy a városlakók közösen alkotnak a szervezők segítségével, aminek köszönhetően pedig minden egyes résztvevő magáénak érzi a megszüpült területet. Mindezek mellett, a bevont célcsoportok megérezhetik a közösségi cselekvésben rejlő erőt, közvetett módon megértve, hogy a változásra nem várni kell, hanem sokkal inkább tenni érte.

Az Egyesület 2015-ben kezdte meg tevékenységét és azóta is aktívan keresi a megszüpítésre váró falfelületeket egy-egy kö-

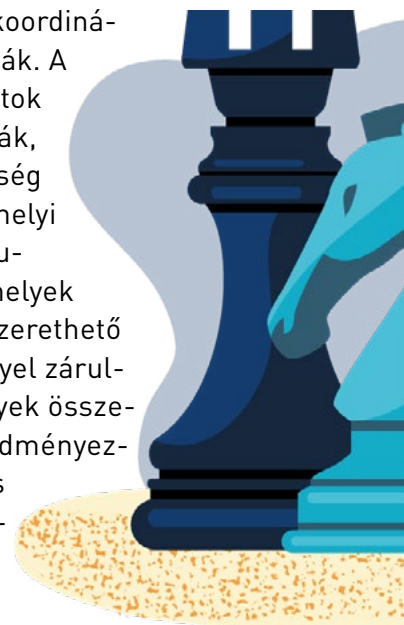
zösségi festés erejéig. A közösségi falfestések célcsoportját Salgótarján lakosai képezik, azon belül is leginkább a fiatalok, mivel az akció egyik célja, hogy egy-egy megmozdulás során erősödjön a fiatalok kötődése szülővárosukhoz.

A tervezési, előkészítő munkálatok a megszüpítendő közterület kiválasztásával kezdődnek, mely során figyelembe kell venni a terület elhelyezkedését, láthatóságát, valamint a fal felületét. Ha a célterület kiválasztásra került, meg kell kérni az illetékesektől a megfelelő engedélyeket (főépítési engedély, közterület-foglalási engedély). A látványterv elkészítése során törekedni kell az egyszerű formák, jól azonosítható színek használatára, hogy a festés valóban élményt nyújtson a résztvevőknek, mindazon által egyszerű legyen elkészíteni. A közösségi festést a településen a lehető legszélesebb körben szükséges meghirdetni, lehetőséget adva ezzel mindenkinek a részvételre, megalapozva ezzel a közösség elfogadását is. Az előkészítő munkálatok fontos állomása az eszközök beszerzése, mely minden esetben a látványterv alapján történik.

A közösségi esemény kezdete előtt a célterületet szükséges előkészíteni, kitakarítani, berendezni, a falat előkészíteni.

Az esemény kezdete előtt a mintát a csoport tagjai felrajzolják a falra kivágott sablonok és rácshálók segítségével, majd minden érdeklődő számára lehetőség nyílik a festésre, melyet a szervezők koordinálnak és felügyelnek. Az esemény zárása a terület rendbetételével, takarításával zárul.

Egy-egy akció sikerességét a szervezők, a megfelelő helyszín kiválasztásában, a látványterv széleskörű elfogadásában, a közösség sikeres bevonásában és koordinálásában látják. A tapasztalatok azt mutatják, hogy szükség van olyan helyi megmozdulásokra, melyek konkrét, szerethető eredménnyel zárulnak, amelyek összefogást eredményeznek, közös cselekvésre sarkallnak.

14. HATÁRON ÁTNYÚLÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI KUTATÁSOK ÉS ARRA ÉPÜLŐ TUDÁSFEJLESZTÉS

HELYSZÍN	Szeged, Csongrád-Csanád megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Magyar Ifjúsági Sport és Rekreációs Egyesület 6727 Szeged, Gerle utca 83. fszt. 3.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/hataron-atnyulo-kozossegfejlesztési-kutatasok-es-arra-epulo-tudasfejlesztés

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt egyrészt feltárja a határmenti, illetve a határtól messzebb lévő közösségek egymás közötti viszonyrendszerét, térkapcsolatait és annak jellemző irányait (kérdőívek, műhelymunkák, szakmai publikációk elemzése, tanulmányutak), másrészt feltérképezi a szomszédos országok saját közösségfejlesztési szakpolitikáit, a közösségfejlesztési tevékenység rendszerét, társadalmi kapcsolatait (műhelymunkák, előadások, szakmai összefoglalók).

A két kiértékelt témakörre alapozva egy állapotfelmérés és abból kiinduló közösségfejlesztési módszertani tanulmány készül el, amely útmutatóként szolgálhat bármely hasonló célokért tevékenykedő szervezetnek. Szakmai politikai és programjavaslatok is készülnek. További eredménye, hogy egy felmérési módszertan kimunkálása után bármikor letapogathatóvá válnak a közösség szemléletmódja és a közösségi horizontális dimenziók. Egy, a témában jártas, hozzáértő szakmai hálózat jön létre,

aminek a további hálózati menedzsmentjét a pályázó szervezet viszi tovább.

A projekt abból a tételből indul ki, hogy egy nemzeti közösség annál több erőforrással (társadalmi, civil, demográfiai, gazdasági) tud rendelkezni, minél összetartóbb, minél sokrétűbbek a térkapcsolatok, minél szervevényesebbek a társadalmi együttműködések. Ennek feltétele, hogy ne csak lokális, térségi esetleg regionális közösségi tudat legyen, hanem az etnocentrikusság növelése mellett mezuregionális közösségi tudat is kialakuljon és/vagy erősödjön.

Mivel több országban működő civil szervezetek közreműködésével valósult meg a projekt, szükség volt a megfelelő kapcsolatrendszer kialakítására, ami a rendszeres műhelymunkáknak és szakmai találkozónak köszönhetően folyamatosan erősödött. Ennek köszönhetően az információcsere és áramoltatás gördülékenyen zajlott.

Mivel a műhelymunkák és a szakmai találkozók különböző országokban és tájegységekben valósultak meg fontos, hogy a megvalósító szervezet rendelkezzen megfelelő mobilitással, hogy

részt tudjon venni személyesen ezeken az eseményeken.

Sikerült bevonni olyan szakmailag felkészült egyetemi professzorokat, doktorandusz hallgatókat, közösségi embereket, akik munkájukkal segítették a haladást, valamint fejlesztették a résztvevők szakmai kompetenciáit. A bekapcsolódó munkatársak elsősorban a 16-35 év közötti fiatalok voltak, aki különböző társadalmi és szociális háttérrel rendelkeztek.

A közös munka jelentősen erősítette a fiatalok közötti toleranciát és elfogadást. A különböző régiókból érkezők megismerték egymás kulturális és szociális sajátosságait, aminek köszönhetően jelentős tudástárakat szert.

A projekt fő eredménye, hogy a nemzeti kisebbségek olyan valós értéket képviselnek minden állam számára, amit sokkal jobban fel lehetne használni, olyan célok és érdekek tekintetében, amelyek hozzájárulnak az adott régió társadalmi és gazdasági fejlődéséhez. Természetesen nem csak elvi és elméleti síkon, hanem a projekt során kialakult szakmai és személyes kapcsolatok rendszerének a felhasználásával.

15. HÁTSZÉL – RÜCKENWIND

HELYSZÍN	Nagyvázsony, Veszprém megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Fekete Sereg Ifjúsági Egyesület 8291 Nagyvázsony, Petőfi u. 2.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/hatsz-el--ruckenwind

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Rückenwind egy osztrák kezdeményezésre alakult hálózat, mely 2008 óta európai partnerekkel működik, és hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozik. Nemzetközi módszerét hazai keretek között adaptálta Nagyvázsonyban a Fekete Sereg Ifjúsági Egyesület.

A program célkitűzése a 13-30 év közötti nehézsorsú fiatalok segítése éveken keresztül, mint hátszél. Elhelyezkedésük támogatása a nyílt munkaerőpiacon, személyiségfejlesztés az önkéntesség eszközével. Alapja az ifjúságsegítő folyamatos, hosszú-

távú foglalkoztatása, hiszen így épül ki a bizalom a fiatalokkal, akik ezáltal őszintén beszélnek a problémáikról és megoldást keresnek rájuk. Az ifjúságsegítő a fiatal által kimondott megoldásokat segíti megvalósítani.

A program keretében a nem-formális képzési módszereket részesítik előnyben. A nem-formális hálózat jelenleg 12 országban rendelkezik partnerszervezettel. Minden partnerszervezet közvetlenül hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkozik. Kevesebb eséllyel élő fiatalokat szólítanak meg, személyes mentorálást nyújtanak, a bizalomépítést szolgálja nagyon sok személyes beszélgetés a mentorral. A helyi önkéntes munkát fontosnak tartják az önbi-
zalomerősítés szempontjából. Az önkéntes munkát külföldi fiatalokkal is végzik.

A Fekete Sereg a Rückenwind hálózat keretében 2008-ban képzést, 2009-ben és 2010-ben ifjúsági cserét, 2011-ben és 2015-ben csoportos önkéntese-

ket fogadott a hálózatból, illetve képzésre küldtek ifjúságsegítő szakembereket, fiatalokat önkéntesnek rövidtávra Ausztriába, Bulgáriába, Finnországba.

A Rückenwind módszer hozadéka, hogy az éveken át tartó folyamatos segítségnyújtás után a nehézsorsú fiatalok is lesznek olyan bátrak, hogy részt vesznek nemzetközi ifjúsági cserében, önkéntes szolgálatban.

A módszer kulcsa a hiteles ifjúságsegítő, akiben a fiatalok megbíznak, a folyamat támogatója, nem egyszeri, hanem hosszú éveken át tartó, nem projekt függő. Ehhez szükséges a külföldi nehézsorsú fiatalok fogadása, velük sok-sok beszélgetés és a fiatalok motiválása, hogy járjanak be a közösségi térbe. Ehhez folyamatosan meg kell újulni és meg kell hallgatni az igényeiket.

Eredmény: hosszabb távon, 2-8 év segítség után jellemzően megtalálják a helyüket a világban azok a fiatalok, akiket a család is támogat és ők maguk is szeretnének változni.

Tanulság: csak azt lehet segíteni, aki maga is szeretne változni. Nem lehet mindenkit megmenteni.

16. IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉG FEJLESZTÉSE NAGYBAJOMBAN

HELYSZÍN	Nagybajom, Somogy megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	„ALTERNAIV” Ifjúsági és Kulturális Egyesület 7561 Nagybajom, Kossuth Lajos u. 19.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/ifjusagi-kozossag-fejlesztese-nagybajomban

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A nagybajomi ifjúsági közösség 2003-as megalakulása óta nyújt különféle közösségi szolgáltatásokat. Megalakulásában a közösségek és a közösségi aktivitás hiánya játszott szerepet. A tízen-huszoneves fiatalok számára helyben nem voltak olyan szabadidős programok, amikbe bevonták és megszólították volna őket, így kezdetben még csak informális csoportként, később jogi személyként – „ALTERNAIV” Ifjúsági és Kulturális Egyesület – léptek fel proaktívan a helyi fiatalok. Az Egyesület munkatársai önkéntesei elkötelezték abban, hogy a Nagybajomban élő fiatalokat hozzásegítsék egy kiegyensúlyozott felnőttkor eléréséhez, szolgáltatásaikkal támogassák a fiatal felnőttek lakóközösségének megszeretetését, ezzel hozzájárulva az elvándorlás megakadályozásához.

Kezdetben a fő profil a közösségi kezdeményezéseken alapuló közösségfejlesztés és szabadidős szolgáltatás nyújtása volt, elsősorban a fiatalok részére. Az utóbbi néhány évben szolgáltatásaik köre bővült, humán erőforrás-fejlesztési programok megvalósításába fogtak bele. Képzéseket, tréningeket

szerveznek, foglalkoztatási tanácsadást nyújtanak, fejlesztő szolgáltatásokat végeznek szakemberek és önkéntesek közreműködésével. Tevékenységeik széleskörűek: ifjúsági és sportrendezvények szervezésétől, egészségfejlesztő programok megvalósításán keresztül környezetvédelmi akcióig sok olyan témával foglalkoznak, melyek hozzájárulnak a helyi közösség megtartásához, építéséhez, fejlődéséhez, s a legkisebbektől a nyugdíjasokig mindenkinek lehetőséget teremtenek a szabadidő aktív és hasznos eltöltésére Nagybajomban.

Szabadidős programok szervezése és közösségi programok megvalósítása már közel 20 éves múltra tekint vissza. A programok megvalósításával az Egyesület elsődleges célja az élmény nyújtása, a helyi közösség formálása és ezáltal a település és a közösség iránti kötődés kialakítása.

Fő célcsoport az ifjúsági korosztály, de az évek múlásával minden generációval aktív kapcsolatot sikerült kialakítani a szervezetnek, így a rendezvényeik között éppúgy megtalálhatóak a baba-mama klubok

és a nyugdíjasoknak szervezett rendezvények egyaránt.

A közösségépítés a kezdetekben önkéntes alapon, saját indíttatásból valósult meg, majd az idő múlásával a helyi összefogáson túl egyre több pályázati projekt adott forrást a különféle programok, rendezvények megvalósítására.

A programok szervezése és megvalósítása közben kialakított ágazati, ágazatközi és egyéb szakmai kapcsolatok azóta is pozitív hatással vannak a helyi közösség életére. Számos összefogás, közös rendezvény, helyi együttműködés jellemzi a mindennapokat.

További hozadéknak tekinthető a megvalósító egyesület kapcsolatrendszerének bővülése a helyismereten alapuló erőforrások ismerete és azok leghatékonyabb felhasználásának kiaknázása, amelyből már más ágazatok is profitálhatnak.

17. IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS

HELYSZÍN	Békéscsaba, Békés megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal 5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/ifjusagi-kozossegi-felmeres

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Békéscsaba 2020 végéig hatályos Ifjúsági Konceptiója és Cselekvési Terve lejáratahoz közeledve esedékessé vált a következő időszak stratégiai tervezése, melynek alapjait a 12-25 éves korosztály körében végzett Ifjúsági Közösségi Felméres szolgáltatta.

A közösségi felméres a helyi szereplők aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő aktivizáló módszer, egy olyan kérdőíves feltáró munka, amelynek során a településen élők egy csoportja a helyi lakosok véleményét kéri a város jövőjét meghatározó ügyekben, amelyen keresztül a célcsoport tágabb része kerül megszólításra (bevonásra) a településen. Első lépése lehet egy olyan folyamatnak, amelyben a település lakói közül mind többen bekapcsolódnak a környezetük társadalmi és fizikai átalakításába. A módszer alkalmas a közösségek összekovácsolására, az együttműködés és az összetartozás érzésének erősítésére.

Az Ifjúsági Közösségi Felméres előkészületi munkái már 2019 nyarán megkezdődtek, elkészült az ütemterv, zajlott az anyaggyűjtés, a közösségi beszélgetések szervezése, így 2020 májusáig közel 20 műhelybeszélgetésre került sor. 2020 március 15. és

április 15. között valósult meg az online kérdőíves felméres, amit 1400-an töltöttek ki.

Mindvégig fontos volt a közös gondolkodás a fiatalokkal, azokkal a szervezetekkel, amelyeknek fiatalok a tagjai (a diákönkormányzatoktól az extrém sportosokig), és felnőtt szakemberekkel. A megvalósításban 24, különböző ágazatokat képviselő partnerszervezet (kulturális, oktatási intézmények, civil szervezetek, egyházak, diák- és hallgatói önkormányzatok, ifjúsági szakemberek) képviselői vettek részt.

A közösségi felméres előnye egy ifjúságkutatáshoz képest az, hogy nem szociológiai módszerekkel dolgozik, sokkal szabadabban tervezhető. Nem a kimenete az elsődleges eredmény, hanem maga a folyamat, amelynek során alakul, fejlődik a résztvevők együttműködése.

Elsődleges eredménynek tekinthető az adott időszak alatt kialakult párbeszéd, az együttműködések, a közös tervezéssel elkészült kérdőív, és az esettanulmány, másodlagos eredménye az elkészült koncepció.

Elvében és módszereiben alapvető a nyilvánosság bevoná-

sa, tájékoztatása, ezért is fontos a folyamatban állandó résztvevők és az esetenként bekapcsolódó személyek számára az információ biztosítása, a teljes körű tájékoztatás, csakúgy, mint a felméres célcsoportját képező személyek és a tágabb lakosság elérése is.

Az adaptálhatóságot megkönnyíti egy közösségfejlesztő szakember bevonása a folyamatba, akinek a segítségével tervezhető és értékelhető lesz a közös munka. A gördülékenységet segíti a kezdeményező részéről egy olyan személy jelenléte, aki tartja a kapcsolatot a résztvevőkkel, és támogatni tudja a munkacsoport tevékenységét is.

Különösebb anyagi ráfordítások nélkül is alkalmazható, hiszen a közösségi együttműködés elve alapján a szereplők akár térítésmentesen is bekapcsolódhatnak szakmai tudásukkal, részvételükkel, helyi és technikai eszköz biztosításával.

18. KAPTÁR – IFJÚSÁGI KLUB

HELYSZÍN	Pécsvárad, Baranya megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Fiatalok a részvételért Egyesület 7720 Pécsvárad, Kálvin János utca 12.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/kaptar--kapj-ra

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

2006-ban a közösségi tér felújításával kezdődött az a folyamat, melynek fő célkitűzése a 12-25 év közötti pécsváradai fiatalok számára egy aktív közösség és egy általuk használható közösségi tér létrehozása volt. Ennek keretében helyi fiatalok egy igazán aktív, lelkes csoportjának (15 fő) vezetésével, és további önkéntesek bevonásával egy olyan helyet sikerült létrehozni, ahol heti rendszerességgel különböző programokon alkalmanként 50-60 fiatal tölti együtt a szabadidejét.

A projekt megvalósításában a Pécsvárad Ifjúsági Önkormányzat és a Fiatalok a részvételért Egyesület (FIRE) vett részt. A kezdeményezést az hívta életre, hogy a fiataloknak szüksége volt egy olyan helyre, ahol a szabadidejüket eltölthetik és az ötleteiket megvalósíthatják. Ehhez ad teret az ifjúsági klub, míg a háttérrel, gesztorálást a FIRE egyesület biztosítja.

A fiataloktól jövő kezdeményezések között vannak többek közt: moziklubok, péntek esti klub, versenyek és tréningeknek, non-formális foglalkozások is. A helyi iskolák osztályközösségei csapatépítő programok által ismerkedhetnek meg az ifjúsági

klub adta lehetőségekkel. Támogatóként több vállalkozó is szerepet vállal a kezdeményezésben - eszközökkel és munkákkal. A helyet a városi önkormányzat biztosítja, de az oktatási intézményekkel is szoros az együttműködése a közösségi életet szervező csapatnak. 2020-ban a fiatalok az Európai Szolidaritási Testület Szolidaritási Projektjén sikeresen pályáztak, melynek keretében szakemberek segítségével felújították a teret. A közös munka hatására az otthonosabbá varázsolt teret még inkább magukénak érzik a fiatalok, ami további programok szervezésére sarkalja őket hozzájárulva a közösségi élet és az aktív állampolgárság megélésében.

Mindezek alapvető infrastrukturális feltétele, hogy legyen egy (közösségi) tér, míg humán erőforrás tekintetében elengedhetetlen minimum 1 fő a fiatalság irányába elkötelezett szakember és mellé megfelelően motivált fiatalok, akikkel egymás munkáját segítik, hiszen mind a két félre szükség van a sikerhez. Fontos a fiatalok bevonása a döntéshozásba, ötletelésbe és a programok közös megvalósításába, hiszen így ők is felelősséget-, és szerepet vállalhatnak.

A projekt elmúlt 16 évének fontos tapasztalata, hogy ingadozó a fiatalok aktivitása, a generáció váltások sokkal gyorsabban mennek végbe, ezáltal sokkal gyorsabban változnak a fiatalok igényei és a részvételi formájuk. Fontos ezen trendekkel haladni, reagálni rájuk, folyamatosan megújulni és más munkamódszereket kipróbálni, adaptálni. Elengedhetetlen az utánpótlás-nevelésre való megfelelő hangsúly fektetése, melybe az iskolai osztályokon kívül a fiatalokat is be kell vonni, hiszen ők ismerik legjobban a saját korosztályukat, így ők tudják legkönnyebben megszólítani a kortársaikat.

19. KLUBVADÁSZOK 2.

HELYSZÍN	Szeged, Csongrád-Csanád megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Alternatíva Egyesület 6724 Szeged, Jakab Lajos u. 7. I/1.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/klubvadaszok-2

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Klubvadászok 2 program a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatásával megvalósult projekt, melynek keretében Csongrád-Csanád megye, illetve a Vajdaság településein működő ifjúsági közösségek és vezetőik bevonására került sor. A térségben erős hagyományai vannak a helyi ifjúsági munkának és a határon átívelő ifjúsági együttműködéseknek is. A projekt során egy több szakaszból álló fejlesztési folyamatot valósítottak meg az együttműködő partnerek, a Nemzeti Ifjúsági Tanács, a KuSZA, a Dél-Alföldi Teleházak, a szerbiai Iuventus Ventus, és Dr. Rock, a VédőHáló Egyesület vezetője voltak. A résztvevő települések: Hódmezővásárhely (2 pályázat), Szentés (2 pályázat), Algyő, Árpádhalom, Bordány, Mártély, Balástya, Székkutas, Szabadka (Szerbia).

A projekt az ifjúsági közösségek hálózatának építését, ezen keresztül a helyi ifjúsági kezdeményezések, közösségek megerősítését célozta, mely során 10 db miniprojektet, 5 podcastet, egy háromnapos hálózatépítő kirándulást és látóutat, valamint egy kétnapos záróeseményt sikerült lebonyolítanunk, a bevont szervezetekkel együttműködve.

A megvalósító szervezet, a látókörébe tartozó hasonló profittal rendelkező szervezetek igényeire reagálva tervezte meg projektjét, mely egymás megismerésének révén hozzájárul az együttműködések kialakulásához, a közös gondolkodás elindításához, támaszt nyújtva megyében működő szervezetek hálózatának bővítésében. A projektben résztvevők amellet, hogy megismerkedtek egymással, egymás szervezeteivel, más jó gyakorlatokat is megfigyelhettek.

A célcsoport tagjait a szervezetekben dolgozó szakemberek, valamint a szervezeteknél tevékenykedő aktív fiatalok adták, akik maguk is részt vettek miniprojekt megvalósításában. A megyében aktív szervezetek, közösségek olyan miniprojektek megvalósítására pályázhattak, melyek célcsoportja a fiatalok, támogatják a fiatalok aktív bevonását a projekt minden szakaszában, valamint elősegítik a fiatalok későbbi aktivizálását. A miniprojektek a legváltozatosabb témákban kerültek megrendezésre, kezdve a csapatépítőktől, a szakmai eseményeken át, az érzékenyítő eseményekig. A podcastek a helyi ifjúsági munkáról és a szervezet tevékenységéről szóltak, ez-

zel is hozzájárulva ahhoz, hogy az egyes szervezetek munkája láthatóbbá váljon a célközönség számára. A háromnapos szakmai kirándulás témáját a záróesemény előkészítése adta, mely egy látóúttal egészült ki, melynek célja más jó gyakorlatának megismerése volt.

A projekt hozzájárult ahhoz, hogy a térségben tevékenykedő ifjúsági szakemberek és szervezetek olyan együttműködések alakítsanak ki egymással, melyek támogatják egymás munkáját, hozzájárulnak a helyi ifjúsági munka fejlesztéséhez.

20. NYITOTT TEREK ÉJSZAKÁJA

HELYSZÍN	Békéscsaba, Békés megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/nyitott-terek-ejszakaja

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Nyitott terek éjszakája program Békéscsaba MJV Ifjúsági Koncepciójának és Cselekvési Tervének (2016-2020) egyik hangsúlyos egységéhez, az ifjúság szabadidő eltöltését szolgáló ifjúsági közösségi terek támogatásához kapcsolódó intézkedése.

A fiatal korosztály online világban töltött idejének túlsúlyát, az offline világban fellelhető funkcionális terek (pl. ifjúsági parkok, sportpályák, padok a köztéren, közösségi terek) képesek ellensúlyozni, kiegészíteni.

Békéscsabán számos olyan hely létezik, ahol a fiatalok megfordulnak, amit hosszabb-rövidebb ideig használnak, azonban kevés olyan tér működik, ami valóban „behúzó erővel” bírna. A terek és a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások speciális területekre fókuszálnak.

A Nyitott terek éjszakája program teljes mértékben figyelembe veszi Békéscsaba ifjúsági területének erősségeit és gyengeségeit. Célja, hogy az erősségekként megjelenő szervezetek, közösségi terek kapjanak újabb lehetőségeket, ismertséget, de megjelenik azok támogatása és lehetőséghez juttatása is, akik

valami oknál fogva eddig elszigetelődtek (pl. egyházi közösségek, különböző szubkultúrák).

A program keretében az év egyik hétvégén este 20.00-01.00 óra között az ifjúsággal foglalkozó szervezetek, sport-szervezetek bevonásával ifjúsági közösségi terekben, sportlétesítményekben közösségfejlesztő, sport, bűnmegelőzési, szabadidős éjszakai programok valósulnak meg.

A különböző szervezeti formában működő, az ifjúsági korosztályt fogadó, megszólító, nyilvános és zárt, formális és nemformális közösségek bevonásával a közösségi programok, sport iránt érdeklődő fiatalok számára a tartalmas szabadidő eltöltést szolgáló alternatívák jelennek meg. A fiatalok, ifjúságsegítő szakemberek, és általában a békéscsabaiak széles körében ismertté válnak a résztvevő szervezetek, intézmények, vállalkozások, amelyek kapcsolata erősödik is ezáltal.

A program folytatásaként a Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány közösségi terekkel együttműködésben folytatja a programot, kétheti rendszerességgel egy-egy tér tart nyitva és szervez

programot. Ennek a sorozatnak az is célja, hogy az egy-egy közösségbe járó fiatalok megismerjék egymás helyeit, közösségeit.

A projekt bekerülése az ifjúsági koncepcióba és cselekvési tervbe az alkotói folyamat társadalmasításának köszönhető, teljes mértékben alulról jövő kezdeményezés.

Újszerűségét a folyamat adja: az ifjúsági koncepció tervezésének társadalmasításától a koncepció alkotáson át a megvalósításig, majd helyi civil szervezet forrás-teremtésével annak némi változtatással való adaptálásáig terjed.

A projekt önkormányzati háttér nélkül is működhet, civil szándékkal fenntartható és bárhol megvalósulhat, ahol van olyan közösségi színtér, ami vállalja a programban való közreműködést. A fiatalok pedig a közösségi média és személyes kapcsolatok által elérhetőek. A folytatás akár gerillaakcióként is elképzelhető.

21. X, Y, Z GENERÁCIÓK ÉS AZ IKSZ

HELYSZÍN	Békéscsaba, Békés megye
TÍPUS	Közösségépítés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány 5600 Békéscsaba, Vasvári Pál u. 29.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/x-y-z-generaciok-es-az-iksz

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Az „X, Y, Z generációk és az IKSZ” a Táliber Alapítvány felnőtt önkéntesei, egy középiskolás 9. osztály közös, 9 hónapon át tartó együttműködése, amiben felkészítés, játszótéri programok, kiállítás szervezés szerepelt. A projekt az Új Európa Alapítvány KÖSZ! pályázata keretében került kidolgozásra, és a városi ifjúsági életben az iskolával már korábban kialakult együttműködés, szülői kapcsolatok adták az apropóját. Különlegessége a hosszú távú együttműködés, a tudatosan felépített fejlesztői folyamat egy iskolai osztállyal, egyben az alapítvány tevékenységeinek újabb szintre helyezése.

A projekt arra is példa, hogy az iskolai nevelési munkába hogyan vonható be külső civil erőforrás, tágítva az iskolai nem formális kereteket, érzékenyítve a fiatalokat, új módszerekkel ismertetve meg mind a pedagógusokat, mind a szülőket, mind a diákokat.

A felkészítés során fontos szerepet kapott a közös csoportmunka, csoportjátékok. A közösségben tanulás ezen formája, a közös élmények segítséget adtak a diákoknak saját identitásuk, osztályközösségben való szerepük megtalálásában, ráhangolták őket a közös munkára a

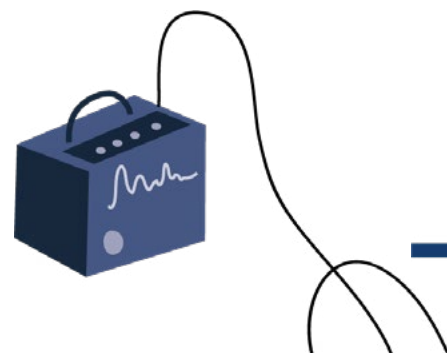
felnőtt önkéntesekkel. Közös szabályrendszer került kialakításra (erősítve a pozitív viselkedésnormákat); célok, elvárások lettek megfogalmazva; a diákok megismerkedtek az önkéntesség, az IKSZ fogalomkörével, a korosztályok sajátosságaival, a konfliktuskezeléssel; logót, arculatot terveztek; összeállították a játékállomások feladatait. A megvalósítás során 1 felnőtt önkéntes mentor 2-3 diákot segített. Az első két program után közös értékelés következett, ami egyben egy önfelelt hangulatú tanév értékelő/záró esemény is volt.

A projektben 4 játszótéri program szerepelt, ebből egyet a diákok órarendje és a kedvezőtlen őszi időjárás miatt nem sikerült megtartani. Ezt helyettesítette az osztállyal közösen szervezett fotókiállítás. A közösségi élmény más formában valósult meg, más értékek mentén, kalandozva az ország 20. századi történelmében, de ugyanolyan hatást ért el: generációk közötti együttműködés, empátia egymás, valamint elmúlt idők eseményei, emberi sorsai iránt. Novemberben a projektzárón két diák összefoglalta az eltelt időszak eseményeit, és egy közös lakoma is belefért a zárásba.

A program az együttműködésről, új kapcsolatokról, barátságok születéséről, az elfogadásról, a felelősségvállalásról szólt. Hozzájárult a fiatalok önálló gondolkodásmódjának, önmaguk és mások elfogadásának elősegítéséhez. Új szituációkban próbálhatták ki magukat, melyek során nőtt empátiás készségük, önbizalmuk, fejlődött együttműködési és konfliktuskezelési jártasságuk.

A közösen megvalósított programok sikere erősítette az osztály összetartását, további igényt alakított ki hasonló csapatépítő eseményekben való részvételre. Többségük elköteleződött az alapítvány iránt. Az iskola részéről megerősödött a bizalom a civilek irányába.

A diákok legalább 20 IKSZ órát teljesítettek, sokan egyéb rendezvénybe is bekapcsolódtak. A résztvevő 30 főnek 494 órát igazolt le összesen a szervezet.

22. CHARITY JAM SESSION

HELYSZÍN	Szeged, Csongrád-Csanád megye
TÍPUS	Kultúrák közötti megértés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	ESN Szeged 6720 Szeged, Dugonics tér 13.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/charity-jam-session

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Charity Jam Session jótékony célú zenés program megszervezését kettős cél vezérelte.

Egyrészt, a szervezők egy olyan kultúrákon átívelő platformot szerettek volna kínálni az Szegedi Tudomány Egyetemen tanuló külföldi- és magyar hallgatóknak, ahol lehetőségük nyílik megmutatni énekési képességeiket, zenei tudásukat, másrészt fellépőként visszaadhatnak valamit annak a közösségnek, amely érkezésükkor befogadta őket

azáltal, hogy felajánlották a rendezvény „bevételét”,

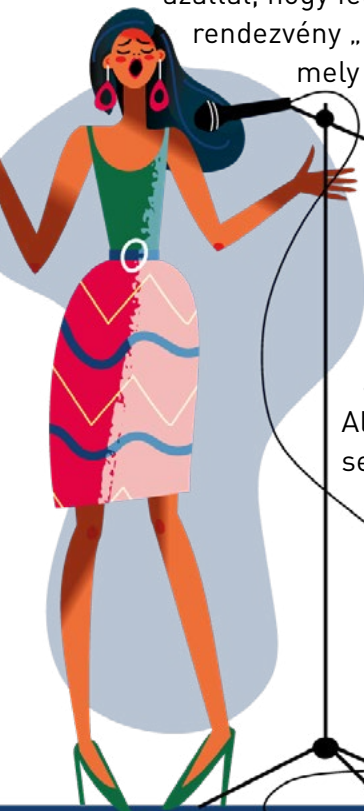
mely adományok, tartós

élelmiszer

formájában

érkezett.

Az adományokat a Karitáció Alapítvány segítségével osztották szét a

Covid-19 világjárvány miatti lezárások rászorulóinak.

Az eseményen a Szegedi Tudományegyetemen tanuló magyar és ösztöndíjas (Erasmus+, Stipendium Hungaricum) külföldi hallgatóin kívül, a szervezők saját önkéntesei is részt vettek, sokan közülük fel is léptek a diákokkal együtt.

A programnak köszönhetően olyan örömközpontú „adományozási-lánc” születhetett, melyben az előadók értékes produkcióikkal örvendeztethették meg közönségüket, akik cserébe, az összegyűjtött adományoknak köszönhetően örömet okoztak több családnak is. A Charity Jam Session így a kulturális és társadalmi elfogadás olyan olvasztótégelye, melyben találkozott az egymás megismerése és az egymás segítése iránti vágy. A program lebonyolításában több partner is részt vett, mint például a helyi Millennium Café, illetve a Karitáció Alapítvány.

Az esemény megszervezéséhez fontos olyan partnereket találni, akik segítik a szervezés folyamatát, biztosítják a rendezvényhez szükséges infrastrukturális háttérrel, mint például a színpadi fény és hangtechnika, vagy a

megfelelő befogadóképességgel rendelkező helyiség, illetve vállalják az adományok továbbítását a rászoruló személyek számára. A szereplők együttműködésének legkézzelfoghatóbb hozadéka a rengeteg tartós élelmiszer, ami az este alatt gyűlt össze, és később a Karitáció Alapítvány osztott szét a rászorulóknak között. Az egyetem hallgatói korábban is nyitottak voltak ilyen típusú kulturális, jótékonyági eseményekre, így a megrendezésre került programmal egy hagyományt tudtak elindítani. A rendezvény az elmúlt időszak alatt hagyományt teremtett, és évente 1-2 alkalommal ezzel a névvel megvalósításra kerül (gyűjtöttek már a gyermekkorház lakóinak, vagy az ukrán háború károsultjainak egyaránt).

Az eseménynek a kézzel fogható és szemmel látható eredményein túl, más pozitív hozadéka is volt, hiszen a partneri együttműködés későbbi programok szervezése során is megmaradt, továbbá a magyarországi ESN (Erasmus Student Network) szekciókat tömörítő, ESN Hungary által évente megrendezésre kerülő, nemzeti gálán a szegedi mentor csapat elnyerte a „Nemzetközi Projekt Implementáció – 2020” díját.

23. ÉPÍTSÜNK JÁTSZVA KÖZÖSSÉGET!

HELYSZÍN	Magyaralmás, Fejér megye
TÍPUS	Önkéntesség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Európa Ifjúsága Egyesület 8071 Magyaralmás, Fő utca 47.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/epitsunk-jatszva-kozosseget

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt során a résztvevők saját maguk terveztek és készítették el óriás- illetve élő társasjátékokat az önkéntesség témakörében, amelyeket egy-egy nagyszabású esemény keretében, mint közösségépítő eszközt „élesben” ki is próbálhattak, miközben a partnerszervezetek által biztosított mentorok támogatásával olyan kompetenciákat, attitűdöket építettek személyiségükbe, amelyek hozzásegítették őket egy demokratikus, támogató társadalomban való életvitelhez.

A tevékenységek célja az volt, hogy a projektben résztvevők képessé váljanak aktivizálni környezetüket, tenni közösségükért, életminőségük javításáért, ezáltal könnyebben fogadjanak el másokat, váljanak alkalmassá más területekkel való együttműködésre, közösségi akciók lebonyolítására, aktívan részt vegyenek ifjúsági szervezetek munkájában. A távlati célok között szerepelt, hogy a partnerek helyi öntevékeny kortárs csoportos hálózatokat generáljanak, akikkel hosszú távon együtt tudnak működni.

A projektbe aktívan bekapcsolódó fiatalok bepillantást nyerhettek a civil szektor életébe, melynek következtében kedvet kaptak

az önkéntes munkához, és a megszerzett tapasztalatot, tudást kamatoztatni tudják a későbbi életszakaszaikban.

A kezdeményezés elsősorban a Közép-dunántúli Régióban élő/tanuló fiatalokat szólította meg az oktatási intézményekkel való szoros együttműködésen keresztül. Ugyanakkor a téma iránt érdeklődő további civil szervezet, IKSZT, oktatási intézmény részére is biztosított volt a bekapcsolódás.

„Mit jelent számodra az önkéntesség?” címmel, felhívás útján olyan 13 – 18 éves korú fiatalok vettek részt a projektben, akik az önkéntesség témakörére alapozva, 2-3 fős csoportokban, mentorok támogatása mellett, óriás vagy élő társasjátékokat terveztek, majd közösen ki is próbálták az elkészült játékokat.

A mentorálás a csoporton belül mély bizalmat eredményezett, valamint a fiatalok megismerkedhettek az önkéntesség különböző fajtáival, lehetőségeivel, módszereivel, a közösségi kezdeményezés, játék- és csoportszervezés alapjaival.

Zárásként egy-egy nagyszabású rendezvényen a fiatalok bemutatták a társasjátékokat,

felhívva a kortársaik figyelmét a feldolgozott témák fontosságára (önkéntesség, közösség, aktív társadalmi szerepvállalás). További cél volt az együttműködő partnerek tevékenységeibe való célzott bevonás.

Végezetül a résztvevők, partnerszervezetek, mentorok közösen értékelték a munkát, visszacsatolást készítettek önmaguk és szervezeteik, csoportjaik részére.

Az ágazatközi együttműködés fontos hozadéka, hogy a partnerségben együtt dolgozó szakemberek ugyanazzal a célcsoporttal kerülnek kapcsolatba, így a hasonló célok érdekében befektetett közös munka erőteljesebb, átfogóbb megközelítést eredményez. Az intézmények, szervezetek motivációs szintje nő, új lendületet kapnak, bepillantást nyernek egymás munkájába, tapasztalatokat, elképzeléseket cserélnek, számos projekt valósulhat meg az együttműködő szervezetek között.

24. FUTURE BRUNCH

HELYSZÍN	Budapest VIII. kerület, Budapest
TÍPUS	Önkéntesség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	HAT Alapítvány 1032 Budapest, Szőlő utca 86. 2./9.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/future-brunch

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Future brunch rendezvény 2022. június 28-án került megrendezésre a HAT Alapítvány, a Budapesti Civil Közösségi Szolgáltató Központ és az Erzsébet Ifjúsági Alap szoros együttműködésében. A rendezvény célja a magyarországi CSR kultúra feltérképezése és fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata. A rendezvényre vállalati képviselők, köztük például a Decathlon, Samsung, Erste Bank, KPMG Hungary képviseletében érkeztek résztvevők, míg a civil oldalt több szervezet, köztük az Otthon Segítünk Alapítvány, az Egyszülős Központ a Habitat for Humanity Magyarország képviselte.

A rendezvényen a résztvevők 4 témában fejtették ki gondolataikat a vállalati, szakmai önkéntességre vonatkozóan: Skill & will – vállalati önkéntesség, mint motivációs eszköz; A CSR valósága és lehetőségei; Nonprofit profin; Két világ. Vagy mégsem?

Napjainkban Magyarországon is egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a cégek is a társadalmi felelősségvállalás keretében végzett önkéntes

tevékenység(ek) megvalósítására, azonban a megvalósítás során gyakran ütköznek olyan problémákba, melyek szaktudást és extra humán erőforrás kapacitást is igényelnének.

A civil oldal szinte folyamatos erőforrás problémákkal küzd, melyek anyagi forrás hiányában sok esetben szaktudás formájában is áthidalhatóak lennének, azonban mégsem találnak megfelelő önkénteseket ezen akadályok leküzdésére.

A két szektor együttműködése ilyen téren kézenfekvő lenne, de mégis nehezen találnak egymásra, esetenként olyan elvárásokat támasztanak egymással szemben, melyeket nem tudnak teljesíteni. A rendezvény célja ezen problémák feltérképezése, a közös nevező megtalálása, egymás elvárásainak megismerése és a két szektor közelítése volt.

Az igényfelmérés és az együttműködés elindításának rendhagyó módja során, egy üzleti reggelivel összekötött workshopon a résztvevők számára bemutatásra került egy, az önkéntesek ösztönzésére szolgáló módszertan, másrészt egy közös interaktív munkafolyamatban gyűjtötték össze a résztvevők ezzel kapcsos-

latos véleményüket, fejlesztési javaslatukat.

A kialakított módszertan lehetővé tette, hogy a civil, állami, önkormányzati, vállalati szektorok megismerjék egymást, személyes kapcsolatot építsenek, és rálátást nyerjenek egymás igényeire és nehézségeire. A rendezvény célja az együttműködés erősítése, egymás megismerése és a minél szélesebb körű bevonása volt az önkéntesség új lehetőségeinek feltérképezése érdekében.

A program és az azt facilitáló szakemberek módszertana elősegíti azt, hogy a jövőben a civil szervezetek olyan önkéntes lehetőségeket ajánljanak, melyek mind az ő, mind a potenciális fiatal önkéntesek vagy vállalati mentorok számára relevánsak. A program eredményeként már a helyszínen gyümölcsöző együttműködések alakultak ki.

A rendezvény nagy sikerrel került megvalósításra, a résztvevői kör összetétele ideális volt a közös gondolkodás elindítására. A szervezői tapasztalatok azt mutatják, hogy minden fél számára pozitív hozadékokkal teli, hasznos délelőtti program került megvalósításra.

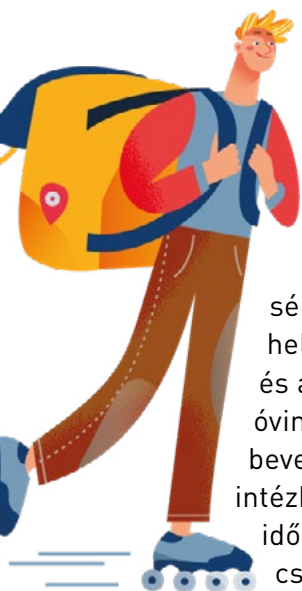
25. GONDOSKODÓ SZOLGÁLAT

HELYSZÍN	Kecskemét, Bács-Kiskun megye
TÍPUS	Önkéntesség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZETEK	CédrusNet Szenior Tudáshasznosító Egyesület 1022 Budapest, Bimbó út 41. HIFI - Hirös Fialok Egyesülete 6000 Kecskemét, Petőfi S. utca 18-20. III//301.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/gondoskodo-szolgalat

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzet kihirdetésekor hívta életre Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Gondoskodó Szolgálatot, amelynek feladata, hogy heti nagybevásárlásban, gyógyszerkiváltásban és postai ügyintézésben segítse Kecskeméten azokat a 65 év felettieket, illetve a fogyatékkal élő embereket, akik magányosak, nem tudnak segítséget kérni rokonoktól, barátoktól, szomszédoktól. A veszélyhelyzet első szakaszában a szolgálat önkéntesei további feladatokat is vállaltak, mint például segélycsomagok, ajándék textilmaszkok házhoz szállítását.

Járvány első hullámának felfutása, a védőoltások és az újfajta vírus ismeretének hiánya szükséges tette a veszélyhelyzet kihirdetését és a korlátozások, óvintézkedések bevezetését. Ezen intézkedések okán az időseket arra kérték, csak akkor mozdul-

janak ki, ha arra feltétlenül szükség van. A Gondoskodó Szolgálat, Kecskemét Megyei Jogú Városa kérésére, a két koordináló szervezet összefogása tovább tudta csökkenteni a kockázatokat, védve a vírusnak legjobban kitett személyek egészségét.

A diszpécser szolgálatot a CédrusNet Kecskemét Program szenior önkéntesei adták, a futárszolgálatot a Hirös Fialok Egyesülete látta el, hiszen tevékenységükből kifolyólag sok fiatal önkéntest tudtak rövid időn belül mozgósítani és bekapcsolni a programba. A Gondoskodó Szolgálat bázisát a Hirös Agóra Nonprofit Kft. épülete adta, ahol a Hirös Agóra Ifjúságfejlesztési Szakmai Terület munkatársai is nap mint nap segítették a Szolgálat munkáját.

A Gondoskodó Szolgálat munkájában különböző mértékben, de minden ágazat részt vett, így az önkormányzat, civil szervezetek, önkormányzati fenntartású intézmények, for-profit vállalatok, egyházi szereplők és önkéntesek.

A szolgálat elsősorban az egyedül élő 65 év feletti, Kecse-

mét közigazgatási határán belül lakó idős személyek segítésére jött létre. A délelőtti órákban az önkéntes diszpécser rögzítette az idős személyek kéréseit, s a segítségre szorulóknak védelmében megbeszéltek egy jelszót, ami közlése után a fényképes igazolvánnyal rendelkező önkéntes(ek) a délutáni órákban átvették a szükséges pénzt 2 példányos átadás-átvételi nyilatkozat keretében, majd elmentek beszerezni a diszpécserrel megbeszélte tételeket. Az önkéntesek minden esetben nyugtával számoltak el az idősök felé, majd a visszajáró összeg átadásáról újabb 2 példányos átadás-átvételi nyilatkozat készült.

A Gondoskodó Szolgálatot az önkormányzat több felületen népszerűsítette az idősök körében, így szórólapokon, plakátokon, helyi médiumokban és üzletekben is megjelent róla információ.

A Gondoskodó Szolgálat egyedülálló összefogás eredményeként jött létre és vált sikeres programmá, melynek alapját a közös cél, a segítő szándék, és a partneri összefogás adta.

26. ÖNKÉNTESOK BEVONÁSA AZ AKADÁLYMENTES TURIZMUS NAPJÁNAK SZERVEZÉSÉBE

HELYSZÍN	Orfú, Baranya megye
TÍPUS	Önkéntesség
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Orfúi Turisztikai Egyesület 7677 Orfú, Széchenyi tér 1.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/onkentesekek-bevonasa-az-akadalymentes-turizmus-napjanak-szervezesebe

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Orfún kiemelkedő színterei a helyi közéletnek a civil szervezetek, amelyek a környezeti értékek megóvására, a helyi sport- és kulturális élet, a közbiztonság és a turizmus fejlesztésével kapcsolatos feladatok szervezésére jöttek létre, és aktívan bevonják a helyben élő önkénteseket is tevékenységeikbe. Jelen projekt is helyiek és a helyben működő civil szervezetek bevonásával valósult meg, ezzel is erősítve a civil közösségépítést és a társadalmi szerepvállalást.

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulási formái, mint az adományozás és az önkéntes munka a településen eddig is magas színvonalon működtek, ugyanakkor a kisközösségek létrehozásával lehetőség nyílt a szereplőket nagy rendszerességgel bevonni a rendezvényekbe, foglalkozásokba.

Jelen jó gyakorlat fókuszában az Akadálymentes Turizmus Napja áll, melyet évről évre önkéntesek bevonásával valósítanak meg.

Orfún nagy jelentősége van a turizmusnak, az ágazat hatásal van a helyi vállalkozásokra,

magánszemélyekre és nagyban befolyásolja a helyi civil szervezetek működését is.

Az Akadálymentes Turizmus Napját 2017-ben rendezték meg először. A helyszín az ország egyik legnépszerűbb turisztikai célpontja, gyönyörű fekvéssel, négy tóval, rendkívül változatos strandolási, sportolási, kikapcsolódási lehetőségekkel. Az egész napos fesztivál szervezésének fő célja, hogy a fogyatékosokkal élőknél olyan élményekhez jussanak, melyeket amúgy nem, vagy csak nehezen tudnak átélni. Fontos az inklúzió, a társadalom érzékenyítése az irányba, hogy együtt legyenek, éljenek, szórakozzanak a hátrányos helyzetűek és épek.

A szervezés során évről évre fontos szempont, hogy a rendezvény egy nagy összefogás eredményeként jöjjön létre, így a program a Gyeregyalog.hu Közhasznú Egyesület, a People First Egyesület – Pécs és természetesen az Orfú Turisztikai Egyesület közreműködésében jött létre.

A szervezőbizottságban kiemelt helyet kapnak a fogyatékosokkal élőknél, és az első pillanattól

nagy hangsúlyt fektetnek az önkéntesek foglalkoztatására.

A rendezvény során a bevont önkéntesek a mozgásszervi vagy egyéb fogyatékosokkal élő látogatóknak nyújtanak segítséget olyan tevékenységek, élmények kipróbálása során, amelyek nem, vagy csak nagyon nehezen elérhetőek a számukra a hét-köznapiakban. Az Akadálymentes Turizmus Napján például a látássérültek az autózást, a mozgáskorlátozottak pedig a sárkányhajózást vagy a vitorlázást próbálhatják ki. Amellett, hogy az önkéntesek a rendezvény adminisztratív tevékenységében, az ebédosztásban, az élményprogramokban segítésként, a rendezvény előkészületeiben is elengedhetetlen szerepük van, hiszen már a felkészülési szakaszban bevonásra kerülnek.

A civil szervezetek – melyek között a fő szervezőkön kívül a helyi civilek is megtalálhatóak –, a magánszemélyek és az Orfú Önkormányzat összefogásának egyedülálló eredménye lett a 4 sikeresen lebonyolított rendezvény, 19 támogató, 800 résztvevő és 1 közös cél.

27. KONNEKT LIVE 2022 - AZ ÚTKERESŐK FESZTIVÁLJA

HELYSZÍN	Online
TÍPUS	Pályaorientáció
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Konnekt Egyesület 7745 Olasz, Kossuth u. 109/B.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/konnekt-live-2022--az-utkeresok-fesztivalja

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Konnekt Egyesület 2015 óta segíti programjaival a fiatalok pályaorientációját és pályaválasztását. A Konnekt LIVE pályaorientációs fesztivál megrendezésére 2018-ban került sor először. 2022. január 22-én a pandémiás időszak miatt a rendezvény második alkalommal került az online térbe nagy sikerrel.

A Konnekt Egyesületnél hisznek abban, hogy a kérdések megválaszolásához elengedhetetlenek a valós információk és a személyes példák azért, hogy a pályaválasztás előtt álló fiataloknak ne sztereotípiák alapján legyen képe egy szakmáról, hogy tudják, milyen lépések vezetnek az álmaik felé, és hogy találkoznak inspiráló személyekkel, akik tárgítják a látókörüket a világról és önmagukról. Azon dolgoznak, hogy a sok opció ne frusztrációt, hanem kíváncsiságot ébresszen a fiatalokban - középiskolásokban, egyetemistákban és a pályaváltáson gondolkodó fiatal felnőttekben.

A „Konnekt live 2022 – Az útkeresők fesztiválja” eseményen az érdeklődők közel 60 féle szakmát ismerhettek meg első kézből - az adott területen dolgozó szakemberek meséltek őszintén mun-

kájukról és saját útjukról, ezzel segítve, hogy a fiatalok valós képet kaphassanak a pályaválasztás vagy -váltás előtt egy-egy szakmáról.

A különböző szakmák bemutatása mellett pályaorientációs workshopokat és olyan kiegészítő programokat kínáltak a nap során, amelyek keretében különböző, a pályaválasztáshoz kapcsolódó témákról - pl. külföldi tanulás, pályaváltók személyes történetei - tudtak fórumbeszélgetések formájában kérdezni a fiatalok.

Az interaktív programok mellett élő stream keretében rövid, TED-szerű előadásokat és műsorvezető által vezetett beszélgetéseket, személyes életutakat és történeteket hallhattak az érdeklődők. Fiatal vállalkozók, sikeres női vezetők, a jövő szakmái, fenntartható vállalkozások - pár példa a tematikából.

A Konnekt LIVE rendezvény magját a szakmát képviselő önkéntesek adják, akik szabadidejüket áldozva segítenek a rendezvény megvalósításában, azáltal, hogy mesélnek munkájukról és a saját történetükről. A fiatal kutatóktól kezdve, a sikeres cégvezetőkön át, a pálya-

váltáson keresztül ment mérnök, aki ma már TV-s műsorvezető - sokan megfordultak már a Konnekt LIVE-on.

Az eseményen a szakmaterületek széles palettáját fedték le a különböző beszélgetések: bölcsészettudomány, művészeti területek, társadalomtudományok, orvostudomány, mérnöki és gazdaságtudományok stb. Egyes szakmák képviselői az eseményt támogató cégek delegáltjai voltak, akik kiemelt feladatuknak tekintik a fiatalok tudatos pályaválasztását és a lehetőségek bemutatását.

A 2022-es eseményre 724 résztvevő látogatott el. A résztvevők közel fele az egyetemisták és a felnőtt útkeresők, míg másik fele a középiskolások, és kisebb részben a szülők, tanárok és pályaváltók köréhez tartozott.

Az eseményre látogatók közel fele vidéki településekről csatlakozott, de voltak határon túlról érkező résztvevők is.

28. TŐLED HALLOTTAM

HELYSZÍN	Online
TÍPUS	Társadalmi párbeszéd
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Tudatos Ifjúságért Alapítvány 2475 Kápolnásnyék, Fő u. 92/B.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/toled-hallottam

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Tőled Hallottam Ifjúsági magazin 2018-ban indult azzal a céllal, hogy az emberi jogi nevelés, aktív állampolgárság, játék általi fejlesztés és interkulturális készségfejlesztés mellett, a civil társadalom és a hozzá kapcsolódó közéleti ügyek és kérdések területén megszólítsa a 16-25 év közötti fiatalokat, és egyúttal teret nyisson a moderált keretek között történő véleménynyilvánításnak.

A magazinnak olyan 16-25 év közötti fiatalok az alkotói, akik ennek a kezdeményezésnek a keretében megmutathatják mindazokat az értékeket és eredményeket, amelyeket az újságírással teremtenek. Az írások megjelenése során a fiatal publicisták és a szerkesztők kiemelt prioritással kezelik az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletét, aminek érdekében kellő figyelmet fordítanak a jog- és esélyegyenlőségre, a diszkrimináció-mentességre, a toleranciára, az igazságosságra és a szolidaritásra.

A Tőled Hallottam ifjúsági magazin különböző, a fiatalokat is érintő társadalmi ügyeket, problémákat karol fel, valamint mutat be, és ezek mentén generál párbeszédet az olvasói között. Hangsúlyos az eltérő vélemények becsatornázása és így a különböző nézeteket, álláspontokat bemutató platform megteremtése. Kiemelt téma az emberi jogok, az aktív állampolgárság, a társadalmi egyenlőség és a befogadás.

Az ifjúsági munka során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a fiatalok saját helyi közösségeikben egyre kevésbé érdeklődnek az őket érintő ügyek iránt, nehezen vonódnak be élő közösségek tevékenységébe, illetve egyre kevesebb igény mutatkozik részükről arra, hogy személyes kapcsolatokat alakítsanak ki kortársaikkal. Mindezek mellett kevés olyan állandó, a fiatalokat érintő és a civilek által fenntartott online vagy offline felület létezik, amely rendszeresen ad hírt emberi jogi, vagy közéleti kérdésekről, vagy éppen a civil szektor kezdeményezéseiről, projektjeiről, eredményeiről és az ott képviselt értékekről. A magazin indulása ezen megállapításokra épített, célja, hogy olyan

eszközt adjon a fiatalok kezébe, amelynek segítségével értéket teremthetnek.

A magazin témái az évek során változhatnak, azt mindig a Tőled Hallottam közösség tagjai határozzák meg. Állandó rovatok:

Civil Körkép: A rovat célja, hogy a civil társadalom különböző szereplőit – szervezetek, szakemberek, önkéntesek, aktivisták stb. – megszólaltassa, valamint különböző rendezvényeket és eseményeket bemutasson előzetesen és utólagosan. Ebben a rovatban elsősorban interjúk és bemutatók jelennek meg.

Társadalomelméleti/Közéleti rovat: A rovat célja, hogy különböző társadalomelméleti és közéleti publicisztikák jelenjenek meg. A rovat témái közé illeszkedik az emberi jogok, a demokrácia, az aktív állampolgárság, valamint különböző társadalomtudományi diszciplínák. Fontosnak tartjuk, hogy cikkeinkkel párbeszédet generáljunk az olvasóink és követőink között.

Tudatos Ifjúságért Alapítvány rovat: A rovat a magazint működtető alapítvány rendezvényeit, eseményeit és aktualitásait mutatja be.

29. SNÉTBERGER PROGRAM

HELYSZÍN	Felsőörs, Veszprém megye / Országos
TÍPUS	Tehetségfejlesztés
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Nemzeti Tehetség Központ 1138 Budapest, Váci út 45.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/snetberger-zenei-tehetseg-program

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A program névadója és művészi vezetője Snétberger Ferenc gitárművész. A Snétberger Program hátrányos helyzetű, zeneileg kiemelten tehetséges fiatalok tehetségfejlesztését és mentorálását tűzte ki célul. A komplex program egy éves periódusokban biztosít a benne résztvevő fiatalok számára zenei képzést, kompetencia- és személyiségfejlesztést, pályaorientációt, valamint fellépési lehetőségeket, amely teret biztosít számukra zenei tehetségük bemutatására. A program különlegessége az bentlakásos kurzus (6 hét + 3 hét + 3 hét), mely során intenzív zenei képzést kapnak a diákok Felsőörsön. A Programban résztvevők a mentorhálózatnak köszönhetően egyéni fejlesztést,

mentorálást kapnak, amely nem csak zenei fejlődésükre, de életük más területére is pozitív hatással van.

Célcsoportja a többszöri hátrányos helyzetű, többségében, de nem kizáróan

roma származású fiatalok, akik szociális, anyagi vagy földrajzi hátrányuk miatt nem jutnak a tehetségük kibontakoztatásához szükséges feltételekhez. A programba a diákok az ország minden pontjáról és határon túlról is érkeznek.

A program célja, hogy hidat képezve a diák tehetsége és az iskolai elvárások között, megteremtse a sikeres – elsősorban zenei – továbbtanulás feltételeit. A program színtere a felsőörsi oktatási központ, illetve a diákok lakhelye, hiszen az oktatási központban szervezett bentlakásos hetek intenzív időszakai között a gyakorlás és a motiváció, illetve a családi támogató közeg megteremtéséről/fenntartásáról, és az egyéni fejlesztésről külön mentori rendszer gondoskodik.

A programban tanulók egyéni fejlettsége és szükségletei alapján kerül kidolgozásra az egyéni fejlesztési terv, így részesítve minden egyes diákot önálló képzési programban, mely megfelel egyéni szintjének és rövid távon is sikerekhez vezet. Ez hozzájárul a diákok motivációjának fenntartásához, hiszen nem támasztanak feléjük elérhetetlennek tűnő elvárásokat s

fejlődésük önmagukra nézve is tudatosítható, tervezhető.

A program rövidtávú célja, hogy az intenzív zenei és készségfejlesztés hatására a diákok elköteleződjenek a továbbtanulás, vagy a minőségi (zenei) szakképzés mellett és megszerezhessék az intézményi követelmények teljesítéséhez szükséges tudást, motivációt, képességeket. A zenekar alapítások segítik csoportos képességeiket, egymáshoz való alkalmazkodásukat, felelősségérzetüket, kötelességtudatukat. Hosszú távú cél, hogy a zenész cigányság értékes kultúrkincse élő és piacképes, mindig megújulásra képes kultúraformálóként épüljön be a kortárs zenei kínálatba, ezzel is segítve a roma közösségek gazdasági és erkölcsi felemelkedését, a társadalmi megbecsültségüket, elismertségüket.

A program abból a szempontból is figyelemre méltó, hogy az a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásával a Nemzeti Tehetség Központ és a Snétberger Alapítvány együttműködésével valósul meg. Kiváló példa arra, hogy a civil kezdeményezés mellé egy kormányzati lebonyolítás hosszú távon megteremtheti egy program fenntarthatóságát.

30. A HELY, AHOL ÉLÜNK

HELYSZÍN	Budapest IX. kerület, Budapest
TÍPUS	Települési ifjúsági munka
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Gyermek és Ifjúsági Önkormányzati Társaság 6800 Hódmezővásárhely, Serháztér utca 9.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/a-hely-ahol-elunk

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A hely, ahol élünk című eszközök a GYIÖT által koordinált Youthtability című projekt keretében jöttek létre. A szlovák (Fénix) és portugál (DYPALL) szervezetekkel megvalósult stratégiai együttműködési projekt fő célja az volt, hogy feltérképezze a kistelepülési ifjúsági munka szerepét abban, hogy a helyi fiatalok igazán otthon érezzék magukat a lakóhelyükön, ezzel csökkentve a kistelepülésekről a nagyobb városokba való elvándorlásukat. A projekt eredményeként az alábbi három részből álló szellemi termékek készültek el:

Az elméleti háttér körbejárja a kistelepülési ifjúsági munka kihívásait, mint például a fiatalok nagyobb városokba vándorlását, hogy mit is jelent a fenntartható fejlődés települési szinten, és hogy mi az ifjúsági munka szerepe a fenntartható közösségek kialakulásában. Ezen kérdések mentén nem csak a magyar, hanem a szlovák és a portugál realitást is vizsgálta a projekt, különös tekintettel a hasonlóságokra.

A szellemi termék második része egy úgynevezett jó gyakorlat gyűjtemény, aminek fő célja a fiatalok településükhöz, és helyi közösségeikhez való kötődés

érzésének kialakítása és elmélyítése.

A harmadik pillér egy térkép-gyűjtemény, mely az ifjúsági szakember (ön)értékelésére szolgál. Fontos, hogy a fiatalokkal foglalkozó szakember maga is kötődjön a településhez, ezzel segítve a helyi fiatalok kötődésének kialakítását. A térkép segít a szakembereknek saját kötődésük feltérképezésében. Az első térkép lehetőséget ad arra, hogy reflektáljunk személyes tapasztalatainkra és érzéseinkre a lokalitás, hovatartozás élményével kapcsolatban.

A második térkép a helyi fiatalokra fókuszál, a fiatalokkal dolgozó szakember szemszögéből. A harmadik térkép egyfajta vaktérkép, amelyet kreativitásunk szerint csoportjainkhoz és programjainkhoz adaptálhatunk.

A térképek leírásaiban javaslatok és jótanácsok találhatóak ahhoz, hogy hogyan érdemes akár egyénileg, akár kiscsoportban alkalmazni az eszközt. A módszer használatának különösebb eszközigénye nincsen, azonban mindenképp javasolt a megfelelő, és lehetőség szerint zavartalan időkeretek biztosítása, és a témához illeszkedő, nyugodt,

biztonságos tér kialakítása.

A Youthtability című projekt keretében egy olyan eszköz vált elérhetővé, amely immár több éve folyamatosan használatban van és egyre nagyobb népszerűségnek örvend. A térképek különböző helyzetekben és különböző célcsoportokkal is eredményesen használhatóak, egyúttal nagyon jó apropót tudnak adni ahhoz, hogy az ifjúsági munka érintettjei a településen leüljenek egy asztalhoz, és közösen barangoljanak valamely térképen, elősegítve ezzel azt is, hogy saját településüket együtt vizsgálhassák meg, s elindulhasson a közös gondolkodás.

A szellemi termékek megtalálhatóak a gyiot.hu oldalon és a projekt honlapján is.

+1. STIPENDIUM PEREGRINUM ÖSZTÖNDÍJ PÁLYÁZAT

HELYSZÍN	Nemzetközi / Országos
TÍPUS	Mobilitás
MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET	Nemzeti Tehetség Központ 1138 Budapest, Váci út 45.
WEB	https://unp.hu/jo-gyakorlatok/stipendium-peregrinum-osztondijprogram

A JÓ GYAKORLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

A Stipendium Peregrinum Ösztöndíjprogram világ legrangosabb egyetemeire kínál magyar állami ösztöndíjat három komponensben: az „A komponens” a legrangosabb külföldi egyetem felvételi vizsgáin való részvételt, míg a „B komponens” a frissen felvételt nyert diákok, míg a C komponens a korábbi győztesek tanulmányainak folytatásához szükséges feltételeket biztosítja.

A kimagasló támogatás feltétele, hogy a tanulmányaik után a nyerteseknek a megszerzett tudásukat Magyarország érdekében kell kamatoztatniuk. A program – elsők között a világon – egyfajta fordított brain-drain-t valósít meg: a külföldi tudást szerzik meg a magyar fiatalok, és ez a tudás hasznosul a határainkon belül.

A hazai munkaerőpiacon különös jelentőséggel bír a világ legrangosabb egyetemein szerzett diplomával elhelyezkedők aránya, a külföldön megszerzett tudás hazai hasznosulása. Különösen igaz ez azon külföldi diplomákra, amelyek a leggyorsabban fejlődő iparágakban hasznosítható tudást jelentik. A magyar kormányzat célmondatához kapcsolódva:

A legkiemelkedőbb tehetségek kimagasló támogatást érdemelnek. A Stipendium Peregrinum Ösztöndíj lehetővé teszi, hogy a kiemelkedő tehetségű fiatalok képességeiket optimális környezetben bontakoztathassák ki, a legkorszerűbb ismeretekhez juszanak hozzá, és a legmodernebb infrastrukturális feltételek közt szerezhessék meg tudásukat és első külföldi diplomájukat a világ legrangosabb egyetemeinek egyikén.

A projektet 2019 őszén kezdték el egyeztetni az érintett ágazati szereplőkkel, és az első kiírás 2019 őszén jelent meg az „A komponens” és 2020 tavaszán a „B komponens” vonatkozásában. Azóta mindkét esetben három-három pályázati kör került lebonyolításra. A kiválasztási eljárás alapos: mind a formai, mind a szöveges tartalmi elemek vizsgálat alá kerülnek, melyet követően a legjobb pályázatok benyújtóival egy szakmai kiválasztó-táborban személyesen is találkozhatnak. Így a kiválasztási eljárás nem csupán szakmai meritumokat, hanem emberi kvalitásokat is figyelembe tud venni mind az anyaországi, mind a határon túli pályázók esetében.

A program nyertesei mellett, hogy vállalják a hazatérést és tudásuk határon belüli kamatoztatását, támogatják, mentorálják a későbbi pályázókat, megalapozva ezzel egy olyan hosszú távú hasznosulási ciklust, amelyből Magyarország profitálni fog (mind szellemi, mind anyagi értelemben). A nyertesektől várják a közösség szolgálatát is, akár külföldi magyar intézetekben, akár nagykövetségeken, akár egyetemi társaságokon belül.

A Stipendium Peregrinum Ösztöndíjprogram a tiszta versenyre, a világra való nyitottságra, illetve a projekt lebonyolításában résztvevő szakemberek és a pályázók egyenrangú partnerségére épül. A komplex kiválasztási eljárásban szerepet vállalók mindegyike olyan életúttal bír, amely kapcsán egyrészt példaképként szolgálhat, másrészt erősítheti a nyertesek Magyarország felé való kapcsolódásait.

FÓKUSZBAN A FIATALOK
ÁGAZATI ÉS ÁGAZATKÖZI
JÓ GYAKORLATOK GYŰJTEMÉNYE